

ROM EMONA EKSPRES!
TURISTICNO TRANSPORTNI BIRO, LJUBLJANA,
2370

Sodelovanje vseh!

Iz tez komisije CK ZKS za javno razpravo o kmetijstvu — Kmetije se morajo organizirati za tržno proizvodnjo

V gradivu za javno razpravo o družbeno ekonomskih vidikih razvoja kmetijstva v Sloveniji so med viri za sodelovanje našega kmetijstva za splošnim gospodarskim razvojem omenjene slabosti, ki se odražajo na trgu, torej pri prodaji pridelkov. Sicer niso zgledne na prvem mestu. Tam je poudarjena storitost dela in zniževanje proizvodnih stroškov v družbenih kmetijskih organizacijah. Potem pa prevladuje trg.

Hitrejše rast kmetijske proizvodnje od začetka gospodarske reforme ni prinesla ustreznih rasti družbenega proizvoda. V Sloveniji precej sodelujemo za državnim povprečjem. Od leta 1964 do 1967 se je v vsaj državi družbeni proizvod v kmetijstvu zvečal za 68 odstotkov, v naši republiki pa le za 53 odstotkov. To pa je posledica nesorazmerja cen med kmetijskimi pridelki in živalskimi proizvodi, ki jih z reformo nismo povsem uredili. Pridelovanje poljščin, ki imajo ustrezne zaloge cene, je vedno donosno, intenzivna živinoreja pa je postala nedonosa. Še več — povzročila je celo izgube. V slovenskem kmetijstvu pa živinoreja zavzema tri četrtine vse proizvodnje.

Zaradi takšnih razmer se je lani in predlanskim družbeni proizvodnja v kmetijstvu zmanjšala. Kmetijske organizacije so imele predlanskim v vsem prometu le še 20 odstotkov lastne proizvodnje in 6 odstotkov kooperacijske. Odkup in trgovska dejavnost mimo kooperacije sta dosegla 34 odstotkov, 33 odstotkov predlanske pridelkov, drugo pa storitve. To je bila gotovo posledica slabega izkoriščanja zmogljivosti v kmetijski proizvodnji. Vendar ne zaradi malomarnosti delovnih kolektivov. K temu so jih silile neurejene razmere na trgu.

Poslovna struktura kmetijskih organizacij se je pogosto spreminjala in oddaljevala od osnovnih koristi in

Končana modernizacija

SARAJEVO, 2. aprila (Tanjug) — V Sarajevu so končali modernizacijo tovarne žice »Alpina« mošta, ki bo omogočila povečanje proizvodnje od dotedanjih 60.000 na 85.000 ton žice različnih profilov na leto. Žico bodo predelovali in dodelovali v drugih tovarnah, članicah metalurške rudarskega kombinata Zenica.

Več stikov z Alzacijo?

Delegacijo, ki bo obiskala tudi Slovenijo, bosta vodila strasbourški župan Pflimlin in predsednik zbornice Gros — Zanimanje za večjo menjavo

PARIZ, konec marca. Ob lansnem obisku takratnega predsednika jugoslovanskega ZIS Mike Spiljka v Strasbourgu so alzaski gospodarstveniki objavili, da bodo čim prej prišli v Jugoslavijo in navezali medpokrajinsko sodelovanje s kakšno jugoslovansko republiko zbornico. Besedo so držali od 17. do 25. aprila bo v Jugoslaviji zelo močna, 28-članska delegacija alzaskih zbornice za trgovino in gospodarstvo.

Ko je bil nedavno predstavnik jugoslovanske gospodarske zbornice v Parizu Drago Dolinšek v zvezi s pripravo za to potovanje v Strasbourgu in Mulhousu, je tudi tamkajšnji alzaski tisk posvetil problemu veliko pozornosti in podprtal misel, čes da mora Francija v jugoslovansko izmenjavo z Jugoslavijo pokazati več aktivnosti, kajti sicer jo bodo Nemčija in druge dežele povsem prekosile. In dejansko je Alzacija po svoji gospodarski razvitosti, podjetnosti in delovni točnosti morda restista francoska pokrajina, s katero bi najbolj kazalo navezati več stikov. Če bi šlo za posebno pokrajinsko povezovanje, je bilo že lani govora o tem, da bi bila najprimernejši partner alzaski gospodarski zbornici prav gospodarska zbornica SR Slovenije. Sedanje potovanje Alzacianov v Jugoslavijo, kjer bodo obiskali Beograd, Dubrovnik, Zagreb, Ljubljano in Bled, bo nudilo za to najboljše priložnost.

Prebivalstvo Vojvodine se stara

Stopnja naravnega prirastka prebivalstva v Vojvodini nenehno upada in kot menijo medicinski strokovnjaki, se prebivalstvo v primerjavi s razmerami v Srbiji in v Jugoslaviji nasploh naravno ne obnavlja. Ta stopnja je v Vojvodini najnižja, za 6 do 7-krat nižja kot na Kosovu. Vendar pa je umrlost otrok in dojenčkov v Vojvodini izredno nizka, ker je zdravstvena služba ukrenila vse, da bi ostal pri življenju vsak novorojenček. Statistični podatki kažejo, da se je v tej pokrajini umrljivost dojenčkov zmanjšala od 73 na 1000 živorojenih otrok — toliko, je znašala leta 1960 — na 40 v letu 1968. Na drugi strani pa so se prebivalci Vojvodine, kar je med drugim tudi posledica majhnega prirastka, uvrstili med najstarejše prebivalstvo pri nas. Približno osem odstotkov prebivalcev te pokrajine je starejših od 65 let.

želja kmetov. Nekatere so se tako sicer gospodarsko udrile, hkrati pa so povzročile praznino med kmeti, kar se niso mogli povsem nadeti niti kmetijsko organizacijo niti med sabo.

Razvoj kmetijstva je naslavljal. Namesto povečevanja so se pojavljale vse večje »disintegracije« med kmetijsko proizvodnjo, živilsko industrijo in trgovino. Celo tam, kjer so se sodelovali, so sodelovanje opustili. To se je odrazilo tudi v sodelovanju med kmetijskimi organizacijami in kmeti.

Republika in vsena skupščina sta leta 1968 sprejeli vrsto konkretnih ukrepov in smernic za odpravo nekaterih problemov v kmetijstvu in nakamni dolgoročne naloge v njegovem razvoju. Tu di kongresa ZKS in ZKS sta poudarila, da bo kmetijstvo treba urediti in proučevati družbeno ekonomske odnose na vasi. Javnost je podprla take predloge. Nekateri ukre-

JOZE PETEK

ZACETEK OCENJEVANJA — V organizaciji Centra za napredek trgovine in embalaže v Ljubljani je začelo v sredo šestnajst strokovnjakov strokovne komisije natečaj Jugoslovanske oškar za embalažo ocenjevati 136 prispelih modelov oz. vzorcev embalaže. Kakovost modelov, ki jih je na natečaj prijavilo 55 podjetij — proizvajalcev ali uporabnikov embalaže, je letos najvišja doslej. Med modeli, ki tekmujejo za oškarja, je 114 modelov prodajne embalaže, 12 modelov transportne embalaže, 8 vzorcev novih ali pri nas prvič izdelanih embalažnih materialov ter 2 avtomatska stroja za pakiranje. Rezultati ocenjevanja bodo svečano objavljeni na dan otvoritve spomladanske velesejme v Zagrebu 18. aprila. Na sliki: strokovna komisija pri delu.

Foto: E. Selhaus

Jedraska elektrarna najcenejša

Član republiškega IS in predsednik komiteja IS za energetiko inž. Ivan Zupan o delu komiteja — Komite za energetiko je na prvi seji obravnaval zanimivo gradivo o izboru novih elektroenergetskih objektov v naši republiki

Pred kratkim je bil pri republiškem izvršnem svetu ustanovljen komite za energetiko. Njegov predsednik je član republiškega izvršnega sveta inž. Ivan Zupan. Komite je že na prvi seji obravnaval zanimivo gradivo, in sicer izbor novih elektroenergetskih objektov, ki naj bi jih gradili v Sloveniji v prihodnjih letih. Inž. Ivan Zupan je v svetu s delom komiteja odgovoril na nekaj vprašanj našega sodelavca.

VPRAŠANJE: Kakšne želje in nameni so botrovali ustanovitvi komiteja za energetiko?

ODGOVOR: Razvoj energije je element dolgoročne gospodarske politike, kajti urejena preskrba s cenovnimi energijskimi viri je pogoj za nemoten razvoj gospodarstva. Prav na področju razvoja energije so v zadnjem obdobju v svetu dosegli največji tehnološki napredek: cenješa in tehnološko ugodnej-

ša goriva izpolnjevajo klasične pogonske vire. Temu razvoju, ki ga spremljajo globoki ekonomski in socialni procesi in pretresi, se tudi mi ne moremo izogniti. Prav s ciljem in namenom, da bi laže obvladali in smotno usmerjali razvoj na tem področju v naši republiki, je bil ustanovljen komite za energetiko.

VPRAŠANJE: Ali ne bo sprito obstoja združenja za energetiko prišlo do dvotir-

nosti pri izvajanju nekaterih nalog na tem področju?

ODGOVOR: Sedava nova komisija za energetiko v bistvu vključuje dvotirnost. Gospodarske organizacije na področju energije, kot so rudniki, elektrarne, veliki potrošniki itd., usklajujejo svoje interese v okviru poslovnega združenja za energetiko. Član komiteja pa je tudi predstavnik tega poslovnega združenja. Gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo

s prodajo energetskih virov, sodelujejo pri tem predvsem svoj podjetniški interes, ki pa se vedno ne ujema s splošnim družbenim interesom.

V komiteju pa se bodo podjetniški interesi članov poslovnega združenja energije soočali s splošnim družbenim interesom in predvsem z njegovo dolgoročno usmeritvijo.

VPRAŠANJE: Kakšni kriteriji so bili odločilni pri izboru članov komiteja?

ODGOVOR: V komiteju so zastopani predstavniki znanstvenih institucij in univerz, fakulteta za elektroniko, inštitut »Jožef Stefan«, inštitut »Milan Vidmar«, inštitut za ekonomske raziskave in visoka ekonomska šola Maribor. Nadalje poslovno združenje za energetiko, predstavniki veliki potrošnikov, in sicer združenje slovenskih železarn, tovarne dušika Ruše in cinkarne Celje. In končno predstavniki občinskih skupščin Kranj ter Novo mesto. Komite je potencialnem sestavljen iz zainteresiranih predstavnikov znanstvenega, gospodarskega in političnega življenja Slovenije.

VPRAŠANJE: Smo sredi živahnih priprav za integracijo elektro gospodarstva Slovenije. Na prvi seji komiteja je bilo izraženo obžalovanje, da se ta integracija ne razpija hitreje. Ali bo komitej integracijo pospešil?

ODGOVOR: Integracija res ni končana, vendar pa je treba reči, da se je v zadnjih mesecih ta proces začel živahneje razvijati. V javni razpravi je kopica pobud in predlogov, v skupščini pa je bil sprožen postopek za družbeno dogovarjanje. Komite je nedvomno kvalificiran in poln, da bo prispeval k oblikovanju stalnih in pogledov, ki bodo pripeljali do take ureditve elektro gospodarstva Slovenije, ki bo kar najbolj ustrezala dolgoročnim interesom gospodarstva.

VPRAŠANJE: Ali prepočasna integracija ne zavira reševanja drugih aktualnih vprašanj v elektro gospodarstvu, kot so na primer pravice za izbor novih energetskih objektov?

ODGOVOR: Pri izboru elektroenergetskih objektov so interesi različni. Primarni

go pa igrajo tudi tako imenovani sekundarni interesi, ki so povezani z lokacijo energetskih objektov. Zato je razumljivo, da se elektro-gospodarske organizacije in družbene skupnosti zavzemajo za tovrstne investicije na svojem območju. Ta interes bi obstajal v vsakem primeru tudi, če bi bile elektro-gospodarske organizacije že združene. Toda s solidno, znanstveno obdelavo, ki se poslužuje tudi elektronskih računalnikov, smo skušali dosegati tak izbor novih objektov, pri katerem naj bi se uveljavil predvsem primarni, to je splošni družbeni interes.

VPRAŠANJE: Na prvi seji komiteja ste ugotovili kot realen in nujen predlog za izgradnjo prve nuklearne elektrarne v Sloveniji. Ali ta predlog dovolj upošteva ekonomske možnosti in pogoje Slovenije?

ODGOVOR: Vprašanje uveljavitve in možnosti izgradnje nuklearne elektrarne v Sloveniji proučujemo že več let. Dva inštituta, in to ljubljanski ter zagrebški, sta v svojih študijah dokazala, da Slovenija do leta 1980 ne bo mogla več pokrivati svojih potreb po električni energiji brez nuklearne elektrarne, in drugič, da je njena izgradnja v določeni zmogljivosti smiselna in ekonomsko utemeljena že do leta 1975. Inštituta sta namreč ugotovila, da bi bila glede na stroške izgradnje elektrarne ceno proizvodnje kilovarne ure najcenejša nuklearna elektrarna, sledi ji termoelektrarna in končno hidroelektrarna. Gradnja novih energetskih objektov v Sloveniji bo nedvomno zvezana z velikimi izdatki. Studije o zbiranju sredstev in financiranju pa se izdeluje posebna komisija.

A. JAVORNIK

Kovačeva kobila je vedno bosa

Na nedavnem plenarnem republiškega sindikata gradbenih delavcev Slovenije smo med drugim v poročilih slišali, da imajo slovenska gradbena podjetja 4164 družinskih stanovanj, v katerih žive delavci in uslužbenci slovenskih gradbenih podjetij. Kljub tej razsežnosti pa imajo v gradbenih podjetjih še vedno kar 1000 naraščajočih stanovanj, ki so stare dva do tri leta, torej iz let 1967 in 1968. Slišali pa smo tudi, da potrebe po stanovanjih v gradbeni operativi hitro naraščajo, tako da je lani ostalo skoraj 70 odstotkov proučen za stanovanja neresenih. Med posameznimi gospodarskimi panogami v Sloveniji so gradbena podjetja glede uspešnosti reševanja stanovanjske problematike šele na osmem mestu, predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Tako bi lahko tudi pri gradbenih, ki sicer zidajo stanovanja za druge, našli potrdilo v znanem reku, da je pač kovačeva kobila vedno — bosa.

I. P.

V Trst po gorivo

V rezervarjih INA na reškem pristanišču je zmanjkalo kurilnega olja. Zaradi tega so se znašle v hudih neprilikah ladje, ki so sem priplule med drugim tudi zato, da bi se oskrbele z gorivom.

Zaradi pomanjkanja kurilnega olja je morala grška tovorna ladja »Capitain Giannis« odpluti z Reke v Trst in se tam založiti z gorivom, potem šele se je lahko vrnila na Reko po les. Tudi tovorna ladja »Flöck« je ostala brez goriva.

INA je spončila poslovnim partnerjem v reškem in splitskem pristanišču, da v njenih rezervarjih nekaj časa ne bo kurilnega olja. Ne glede na to, kje je vzrok tega pomanjkanja, so pomorščaki mnenja, da bi bilo treba pravočasno zagotoviti zaloge tega goriva, saj ima lahko tudi začasno pomanjkanje precej nezaželene posledice.

Hranilne vloge za kritje primanjkljaja

Eden izmed virov za kritje letošnjega primanjkljaja v neproračunski bilanci federacije so tudi hranilne vloge pri poštini hranilnici. To je na seji zbora narodov posebej pojasnjeval zvezni sekretar za finance Janko Smole.

Gre za nove vloge, na katere računajo, ker je obrestna mera v poštini hranilnici zdaj izenačena z obrestno mero v drugih hranilnicah; v poštini je zdaj za en odstotek nižja (5 odstotkov), ZIS računa, da bi iz novega priliva hranilnih vlog 700 milijonov novih dinarjev uporabili za kritje primanjkljaja v neproračunski bilanci.

Posta pa si prizadeva, da bi pritegnila tudi tuje hranilne vloge, zlasti naših delavcev v tujini. Računajo tudi, da bi se v članila v mednarodno poštino hranilniško organizacijo, s čimer bi pridobila precej ugodnosti zlasti glede uporabe hranilnih vlog. V drugih deželah take vloge že uporabljajo za dolgoročne investicije, npr. v Franciji, Nemčiji in drugod. V Avstriji je ta del zunaj tistega, ki predstavlja osnovo za likvidnost pošte. Drugo pa v glavnem plasirajo v državne vrednostne papirje za gradnjo cest, stanovanj, šol, za razne gospodarske investicije in podobno.

Tudi pri nas lahko ta sredstva predstavljajo pomemben vir, zlasti ker gre za odloženo potrošnjo in njena uporaba po besedah Janka Smoleta ne bi v čemer porušila razmerij na tržišču.

V. J.

Uvoz neakovostne opeke

Na posvetovanju predstavnikov pomurskih opekarn, ki so se nedavno zbrali v Beltinčih, so med drugim govorili o uvozu neakovostnih oprek, zlasti iz Madžarske. Povedali so, da nekatera jugoslovanska trgovska podjetja sklenila pogodbe za uvoz približno 20 milijonov opreknih enot, zlasti polnih zidakov. Cena uvožene opeke je sicer razmeroma nizka, vendar baje ne ustreza jugoslovanskim standardom. Zato so se zavzeli, naj bi zvezna gospodarska zbornica na pristojnih mestih posredovala bodisi za omejitev uvoza neakovostne opeke, bodisi za inšpekcijske službe, zahtevajo ateste uvožene opeke. Še preden bi jo trgovska podjetja začela prodajati. Menili so tudi, da bi uvožene izdelke kazalo preglejati v naših raziskovalnih inštitutih, ki naj bi ugotovili resnično kakovost opreknih enot.

P.

Več pridelkov na manj hektarih

V Slavoniji in Baranji imajo zelo zahtevne, a realne načrte, kako povečati živinorejo pri kmetih. V petih letih naj bi se prireja živine podvojila, leta 1975 naj bi dali na tržišče s kooperacijo približno 47.000 pitanih goved, več kot 400.000 prašičev in približno 64 milijonov litrov mleka.

V poljedelstvu predvidevajo, naj bi se površine obdelovalne zemlje zmanjšale za 8000 hektarov, s pomočjo sodobne agrotehnike, ki jo omogoča kooperacija, pa naj bi proizvodnja v letu 1975 znašala približno 30.000 vagonov pšenice, 65.000 vagonov koruze in 36.000 vagonov sladkorne pese. Menijo, da bodo na vaseh tedaj imeli približno 7000 traktorjev, od tega bo več kot 6000 zasebnih, približno 1000 žitnih kombajnov itd.

Novi hoteli v zamudi

Reški »Brodokomerc« je moral odpovedati rezervacije za sezono

REKA, 2. aprila (Tanjug). »Brodokomerc« z Reke je obvestil tuje turistične agencije, da se bo zakasnila otvoritev turističnega naselja, Haludovo v Malinski in novega krila hotela »Adriatic« v Opatiji. Tako so želeli preprečiti neprijetnosti, ki bi jih doživeli turisti, če objektov v določenem roku ne bi dokončali. Po prejšnjem sporazumu si je »Brodokomerc« nadarjal pravico, da do 1. maja lahko odpove rezervacije.

Do zamude pri delih je prišlo zaradi dejstva, ki je pal skoraj mesec dni. Tako bodo tretji paviljon »Adriatic« v Opatiji, kjer bo približno 270 postelj in velika kopenska dvorana za 800 ljudi, odprli šele sredi decembra in ga vključili v sinjske aranžmaje. V naselju Haludovo, ki bo svojvrstno turistično mesto, naj bi bil na letošnjo sezono dokončan le osrednji objekt, s približno 500 posteljami. Ker bi gradbišče motilo obiskovalce, so se odločili, da objekta ne bodo odprli leto, temveč celotno naselje 1. maja prihodnjega leta. Objekti, ki jih »Brodokomerc« gradi v Opatiji, Funst in na Cresu, bodo pravočasno dograjeni.

OD 26.3. DO 11.4.'70

STAVBENI TEDEN

POPUST 5%

KREDIT

LJUBLJANA, Vižmarje 168
GR hala »D«
CELJE, Tkalska 13
MARIBOR, Cankarjeva 4

POHIŠTVA SLOVENIJA

Indokina

V Južnem Vietnamu so se znova razplameli boji, najhujši v zadnjih nekaj mesecih. Po drugi strani so ameriški generali spet pozvali, da se v slabem letu na dosegu sprico tistega, kar se je zgodilo v Phnom Penhu. Laos je znova v plamenih, glede Kambodže pa New York Times predlaga svarilo: »Lon Nolova vlada, kot vse kaže, vodi deželo v državljansko vojno. To je njena stvar, ki pa v ničemer ne obvezuje združenih držav, da bi ji prisločili na pomoč...« Skratka, Vietnam in vietnamska vojna kot politični pojem vse bolj bledita, uveljavlja pa se pojem Indokina, ki je kot geografska celovitost na tem, da jo znova zajame plamen odkrite vojne.

Indokina in ne Vietnamu je bila posrečena zadnja seja francoske vlade in se ne dočelane pobude, izražena v deklaraciji, za katero stoji avtoriteta predsednika Pompidouja. Priznava, da v njej izražene misli, ki jih je general de Gaulle obrazložil na veličastnem zborovanju v Phnom Penhu avgusta pred štirimi leti.

Francoska vlada ugotavlja, da se v celoti potariti na vso Indokino in da postaja vojna na tem področju nedeljiva, kot je nedeljiv mir. Francoska vlada je dala nejasno pobudo za sestanke vseh prizadetih v Indokini, da bi našli in jamčili mir in upostavili nevtiralizirano območje, varno pred tujim vmeškanjem. V deklaraciji je bila izražena optimistična misel, da je ob dobri volji še vedno mogoče ohraniti nevtiralnost Kambodže, kakor je bila sklenjena v Zakeri 1954, in Laos, kot so se sporazumeli prav tam osem let pozneje, v Južnem Vietnamu pa, da je s pogojami mogoče končati spopad in zagotoviti deželi resnično neodvisnost in nevtiralnost... Skratka, gre za osmektu podbude, ki naj bi pripeljala do nove konference ženeškega tipa, in za jasno izraženo pripravljenost Francije, da po svojih močeh prispeva k takšnemu izhodu.

Bela hiša je ob francoski pobudi, ki jo ima za »izrazeno mnenje, ne pa za predlog, se zdelo zadružna in čaka nadaljnjih podrobnosti iz Pariza; tudi U. Tanti po povedal svojo oceno potem, ko mu imel na mizi podrobnosti. Usoda francoske pobude bo seveda odvisna tudi od stališča Pekinga in Moskve. V vsakem primeru pa je deklaracija francoske vlade resno opozorilo, da se stvari v jugovzhodni Aziji razvijajo tako, da jih morda še v bližnji prihodnosti ne bo mogoče več kontrolirati.

M. SUSTAR

„Iskanje poti“

Verjetno se bodo še ta mesec v Varšavi sestali tisk predstavniki članic sveta za vzajemno gospodarsko pomoč — SEV. Glavni temi sestanka bodo predlog za dolgoročni načrt sodelovanja in splošni dokument o odnosih med članicami SEV. Obe temi za devet v bistvo strukture in delovanja vzhodnoevropske gospodarske grupacije in zato seveda povzročata precej komentarjev in prizadetih držav.

Kljub temu, da SEV ni mlada in se neukretnost organizacije, se Lora je vedno ubadati z nekaterimi osnovnimi vprašanji. Tako na primer se vedno ni do kraja razčističen ključno vprašanje ali naj SEV postane nadnacionalna organizacija, kjer bi se interesi posameznih članic morali podrežati skupnim ali pa naj bo organizacija, ki bo pomagala ustvarjati razmere za optimalni razvoj posameznih članic, pri čemer bi bil skupni uspeh sestavek posameznih uspehov vseh članic.

Ideja o nacionalnosti je v SEV prisotna že ves čas in v posameznih obdobjih se je skušala močnejše uveljavljati, kar pa ji nikoli ni do končano uspelo. Ena doslej najmočnejših akcij za uveljavitev načela o nacionalnosti je potekala jeseni 1963 in spomladi 1969. Tedaj so bile tudi politične razmere v svetu, slasti v Evropi in socialističnem taboru naklonjene pobudnikom nadnacionalizacije. Toda na posebnem vrhunskem zasedanju SEV, ki je bilo v Moskvi konec aprila lani, se nadnacionalnost vendarle ni približila in vprašanje je ostalo odprto.

Po tem zasedanju so zagovorniki nadnacionalnosti začeli izgubljati pobudo. Celotna Poljska, ki je bila med njimi najbolj vnetimi pristajali, je svojo gospodarsko strategijo začela precej vidno prilagajati spopadanju, da v bližnji prihodnosti ni stvarni možnosti za takšno integracijo v SEV, ki bi narekovala nadnacionalnost te organizacije. Zaradi takšnega razvoja nekateri pričakujejo, da bo sestanek v Varšavi dal alternativno za nacionalnost. Drugi, bolj skeptični, pa menijo, da položaj v SEV še vedno ni toliko razčističen, da bi bila mogoča ali druga alternativa. Ti napovedujejo, da bo tudi toletno zasedanje SEV še vedno treba označevati kot iskaneje poti. J. STANČIČ

KOCKANJE

»Fantje, jaz bi najraje pustil domine in spet začel s kockanjem.«
International Herald Tribune, Pariz

Slovenija v malem

»Ljudski oder« je najstarejše slovensko društvo v Argentini — Prvi odbor je bil izvoljen 25. avgusta 1925. leta

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

BUENOS AIRES, aprila. Ni Jugoslovani, ki bi prišli v Argentino, pa ne bi dobili vabila, na obične nekaj domov naših tamkajšnjih izseljencev, raztresenih po daljnih predmestjih Buenos Airesa. Eden izmed takšnih je tudi Dom društva slovenskih izseljencev v Argentini — »Ljudski oder«, najstarejše slovensko društvo in dom na tem koncu sveta.

Predsednik »Ljudskega odra« Jože Drašček, triden starijši možak, pripoveduje, da so Slojani na Karibih, med katerimi je bilo društvo, puho v svoji zgodovini. Ustanovili so ga v Trstu še pred prvo svetovno vojno, obstajalo pa je tudi pozneje, ko sta bila Slovenija primorje in Trst pri združenju Italiji. Svoje podružnice je imelo v 64 krajih. Jože Drašček, ki je prvi do bil društveno iskanično, pripoveduje, kako je v društvu večkrat imel domoljubna predavanja tudi Ivan Cankar. Pozneje pa so Italijanske oblasti začele članove družbe preganjati in jih nečrtno izseljavati v Severno ali Južno Ameriko.

Leta 1925 so bili mnogi izmed članov takrat že prepovedanega »Ljudskega odra« v Buenos Airesu. Sklenili so ustanoviti društvo s enakim imenom. »Začelo se je s dvema knjigama« pripoveduje Jože Drašček. »Najprej smo ustanovili čitalnico. Takoj po ustanovitvi »Ljudskega odra« so slovenski izseljenci — vedno manj poljedelci in obrtniki — začeli vanjo prinašati knjige, ki so bile nekeč last čitalnice istoslovenskega društva v Trstu (kmalu potem so jo fašisti zažgali). Namen društva je bil zlasti zbrati slovenske izseljence in ohraniti njihovo narodno zavest.

Kolikoli je znano, so prvi Slovenci prišli v Argentino leta 1880, ni pa podatkov o tem, s čim so se tam ukvarjali, kajti Argentina je bila takrat večinoma poljedelska in živinorejska država. Ve se tudi to, da je leta 1900 tja prišla skupina slovenskih strokovnjakov za proizvodnjo papirja in da je delala v tamkajšnji papirnici. Po besedah Jožeta Draščeka je znanost društva tudi v tem, da bi pojasnil vse te neznane ter sestavil dokument o prvih slovenskih priseljenkih v Argentini in o njihovem boju za ohranitev narodne zavesti.

V prvi odbor »Ljudskega odra« so 25. avgusta leta 1925 izvolili Franca Stefeja, Aleksandra Primčiča, Alfonza Vuga, Alojza Škurja, Ivana Benedičiča, Jožeta Šviliga, Bernarda Primčiča, Franca Močiča, Alojza Kneza in Franceta Kararja. Jože Drašček pravi, da se je moral odbor bojevati s skoraj nepremagljivimi težavami. Sedež je imel v neki sobi predmestja La Paternal. Tu so se prvič v Argentini prepevale slovenske pesmi in pesmi drugih jugoslovanskih narodov. V tej sobi so takrat tudi prvič zapeli slovenski pesmi.

»Začetni uspeh nam je dal polet. Preselili smo se v večje prostore, na ulico San Soldado 5150, kjer smo lahko prijeli članke in pisma. Tiam smo ustanovili tudi knjižnico, v kateri je po desetih letih od ustanovitve nabralo 3000 knjig.«

Po ustanovitvi folklorne skupine je prišla na vrsto se ustanovitve pevskega zbora argentinskih Slovencev. V času od leta 1935 do 1945, ko so ga vodili Ciril Jelenc, Jožep Samac, Jakob Krehšaj in Ubald Vrabec, je v njem nastopalo 40 pevcev; plemi so na

javnih prireditvah v Buenos Airesu in dosegali velike uspehe. Pevski zbor »Ljudskega odra« je izvajal celo Vodopivno opero »Kovčev študent« in Feosterjevo »Planinsko roko«. Tudi dramska skupina pri društvu je bila zelo delavna.

Vrsto let so igrali Jurčičeve »Domane«, potem pa še drame »Nisava«, »Kamno-lome«, »Razvalina življenja«, »Veriga«, Divji in nedeljski lovci, Rokovnjaci in »Prekleta posesta«. Ko je drama društva »Ljudski oder« postala znana tudi v širših kulturnih krogih glavnega mesta Argentine, so dali na spored tudi tri Cankarjeve drame: »Kralja na Betanovcu«, »Jakoba Rudega« ter »Ilipca Jerneja in njegovo pravico«. Pozneje so igrali še »Kreftovo« »Veliko puntarju« in Tolstojev »Vstajenje«. Koliko je znano Jožetu Draščku, so igre režiral Rudolf Ukmar, Slavko Škof — Savo, Edvard Kralj, Pepca Kodrja, Budi Gustin in drugi.

Šele leta 1938, ko so si Slovenci v Buenos Airesu in drugih argentinskih mestih kolikor toliko uredili osebnost in gmočne razmere, so se odločili zgraditi svoj dom. Takoj so kupili parcelo v ulici Villa devoto in v enem letu zgradili čudovit dom z vsemi društvenimi prostori ter dvorano s odrom. V tem domu je potekal tudi naš pogovor s slovenskim izseljencem. Leta 1933 je bilo v društvu »Ljudski oder« vpisanih 340 članov.

Nazadnje so se pohvalili glade svojih zvez s staro domovino, posebno s Slovensko izseljenko matico. Ker po drugih domovih jugoslovanskih izseljencev Buenos Airesa podobnih besed nismo slišali, smo se poslovlili v zadovoljstvu in prepričanju, da bo vsaj »Ljudski oder« ostal svet bogatim in slavim tradicijam, ki jih goji.

M. SOLAJA

Bil je oče sedmih junakov

Letos maja bi očka Cervi dopolnil 95 let — Na njegovem pogrebu se je zbralo 200.000 ljudi — Tisti, ki je dal ustreliti njegove sinove, je še živ

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, aprila. Očka Cervija so pokopali z največjimi častmi. Na pogrebu se je zbralo 200.000 ljudi in 1600 zastav. Ni manjkalo slovenskih uniform, političnih predstavnikov in žalne muzike. Pokojnika je poznala cela Italija, posebej pa so ga častili v centralnih in severnih pokrajinah. Bil je oče sedmih junakov, sedmih bratov Cervijev, tudi sam je še danes postal legendarna osebnost.

Alcide Cervi je bil prava kmečka korenina. Zabel je kot polovinar, nazadnje pa je gospodaril na trdnem posestvu. Proti koncu prejšnjega stoletja se je oženil in je imel veliko otrok, sedem sinov in še nekaj hčera. Velike družine ni samo prerediti, ampak ji je vcepil tudi prosvetljalno banjo. Njehova domaćina je bila odprta za vsakega, ki je potreboval pomoč soper skupne sovražnike, fašiste pa so redno bodili na skloje. Najstarejšemu sinu je bilo tadej 42, najmlajšemu pa 22 let. Usoda je hotela, da je bilo tisti večer, ko so bilo obkoljeni fašisti, vseh sedem doma. Oče in sinovi so bili oboroženi in pripravljeni na spopad.

V hiši pa so bile tudi ženske in otroci, zato so se vdal brez boja. Opekljalo so jih v Reggio, sinove so ustrelili, očka Cervija, ki se je tedaj bil sedemdesetleten, pa so ga vtiaknili v ječo. Vendar ni bil dolgo zaprt. Bombe za vsemirski letal so podirle jetnake zidove Vrnili se je na kmetijo. Žena mu je od žalosti shirala in umrla. Ostali so mu vsi.

Tragedija ga ni strila. In morda se šele tu prav začne njegova legenda. V eni noči je izgubil vseh sedem sinov, postal je očka Cervi, ki so ga spoštovali in povadigovali daleč naokrog. Delal je naprej in vsajal vnuke v letih duhu, v katerem je bil vsajati st. nove. Vplival je v komunistično partijo. Udeleževal se je manifestacij, podpisoval je proglašene, njegovo pripoved o sinovih so našli v knjigi. Vedno pa je dostojanstveno pramikal časti, ki so mu jta iskanovali.

Večkrat so ga ljudje vpraševali, kako so končali moril-

ni bogve kako imeniten in menda ni dobil nobene mednarodne nagrade. Ljudje pa ga še zmerom hodijo gledat, kadar ga kje vrtijo. Ob smrti očka Cervija so ga predvajali tudi v Rimu. Med gledalci je bilo veliko mladih ljudi, in ko so jih vprašali, kako se jim je dojmila zgodba iz starih časov, so menili to in ono, vsi pa so rekli, da občudujejo ljudi, ki gredo v svojem prepričanju do konca.

Današnja Italija je seveda precej drugačna, kot pa so si jo v sanjah predstavljal pripadniki rezistence. Saj vemo, kakšen je ta svet. Nekaj tradicije in nekaj duha, pa je le ostalo. Kadar je čas, se moče vseh protifašističnih italijanskih strank spomniti nekdanje solidarnosti. To je več kot priložnostni obred, to je nekatrsko kulturno pravilo. Zato stari očka Cervi, čeprav je bil nekaten komunista — lahka mu budi zemlja! — ni bil življenja niti ob smrti ni bil nikomur nasiljen, se fašisti, ki v Italiji smerejo in še vedno prav nesramno rogovitijo, o tel častitljivi figuri niso črtali žale ali pikre besede. Tega si menda res ne bi upali.

TIT VIDMAR

Generalske sanje o zmagi

General Abrams, vrhovni ameriški poveljnik v Vietnamu, je takoj po kamboškem udaru zmagovalno napovedal, da bo vojna končana v letu dni

NEW YORK, 2. apr. Veselje, ki so ga počakali ameriški generali ob udaru v Kamboodži, se nikakor ne moreti tudi širja javnost. Se več, resnejši časopisi in televizijski komentatorji se še vprašujejo, ali je to, kar se dogaja v Kamboodži, sares v prid ZDA, celo s očjega vidika vojaške krepitve, slasti pa še, če je Nixonova politika res to, kar o njej trdijo, da je — postopno vojaško dezangajziranje v jugovzhodni Aziji.

General Abrams, vrhovni ameriški poveljnik v Vietnamu, je takoj po kamboškem udaru zmagovalno napovedal, da bo vojna v Južnem Vietnamu končana v letu dni, kar bodo sda likvidirali sekcionisti, ki jih, izmajo vietnamske osovobodilne sile v Kamboodži. Generalom pride prav pač vsak povod, da začno spet sanjati o slavi in zmagi.

Komentator »New York Timesa« je te dni ugotovil: »Novi režim v Phnom Penhu ustvarja ZDA več škrbi kakor koristi.« Washington lahko prav malo stori za okrepitev nove oblasti. Njen padeč pa bi lahko spoprijel varno verigo dogodkov...»

Komentator namiguje na trenutni vojaški smot in napeljuje: »Kamboško vojsko z ameriškim in vietnamskim letni pripadla svaenikom zelo malo. Nekateri naši vojski so očitno podlegli izkušnjavi, da bi se zdaj tam lotili velikih operacij. Toda vojaško prizadevanje, da bi likvidirali sovražnikova zatočišča v Kamboodži, bi se lahko pokazalo prav tako jalovo kakor tudi dolgotrajno prizadevanje, da bi uničili veliko dostopnejša in še advajna polnoma obkoljena sovražnikova oporišča v Južnem Vietnamu.«

Vsekakor ni nič novega, da se v ameriški javnosti krilajo mnene, da so ameriški in vietnamski vojski v Kamboodži, ki se je spet osemogodila. Ko so Perona vrgli s oblasti, smo dom leta 1958 spet odprli in od takrat deluje nemoteno.«

Med pogovorom s člani sedanjega odbora smo slišali tudi to, da je dom pred konec druge svetovne vojne prvi organiziral zbiranje pomoči za nasečno staro domovino.

»Odprti smo za vse, ki bi se nam radi pridružili,« je rekel blaginjak Zvonko Magrič iz Karlova, po besedah Jožeta Draščaka pa so med člani »Ljudskega odra« pripadniki ki vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Nazadnje so se pohvalili glade svojih zvez s staro domovino, posebno s Slovensko izseljenko matico. Ker po drugih domovih jugoslovanskih izseljencev Buenos Airesa podobnih besed nismo slišali, smo se poslovlili v zadovoljstvu in prepričanju, da bo vsaj »Ljudski oder« ostal svet bogatim in slavim tradicijam, ki jih goji.

M. SOLAJA

har mada ocano, do kod so prišli, kaj so dosegli. Kajti kadar v Washingtonu nekaj omenijo kot uspeho, tedaj prav kmalu pridejo na dan vsaj eni podatki o osadju afere, ki so sklanjajno smejati tudi hvalospev vsemogode CIA.

Pri vsem tem seveda Washington dobro ve, kaj hoče doseči, in ne izgublja časa v prizadevanju, da predvsem okrepitvi tisti položaj, ki ga imajo za slabo točko v sedanjih razporeditvi sil. V teku so široko masovani, včasih bolj, včasih manj prikriti manevri, da bi se okrepili in ustali novi kamboški režim.

Bela hiša je takoj po udaru pohitela s izjavo, da je bila sprememba oblasti legalna, izglasovana v skupščini, torej sploh ni vprašanje, ali bodo priznali novo vlado. Washington je bil prvi, ki je

zahvalno pismo našemu konzulatu v Trstu

TRST, 2. april — Skupina italijanskih državljanov iz Trsta, ki se je 22. februarja posrežila na Vremščici, je poslala zahvalno pismo generalnemu konzulatu SFRJ v Trstu. Na skupino izseljencev se je namreč pod tobo visokega smega podirja streha lene sate. Dve imeni udeležence iseta — Alda Macchi in Mirella Lenardi — sta bili pri tem huje poškodovani.

Reševalna ekipa, ki so jo sestavljali milicijski in gasilci iz Divace in Sezana, smotčiki vsačani ter zdravniki zdravstvenega doma Sezana, so ponesrečenki prinesli do 5 km oddaljenega Cebulovca in od tod z dvema rešilnica avtomobiloma odpeljali v tržaško bolnišnico.

Ponesrečenci pravijo v zahvalnem pismu med drugim naslednje: »Ob tej priliki je postajala milica v Divaci organizirala izredno hitro in učinkovito pomoč. Ker se ne moremo neposredno zahvaliti posameznim reševalcem, ker so želeli ostati anonimni na ta način izražamo svojo priznanje in občudovanje«

S tem koraki, pa tudi mltinji in članki, je KPF hotela protestirati zlasti zoper napad, ki ga je pred nekaj dnevi naredila skupnica fašistov soper Leninov muzej v spominški hiši v ulici Marie-Rose, v 14. pariskem okraju, kjer je Lenin svoj čas stanoval. Zoper to nasilje, pri čemer je bil del ekspozitov uničen, je protestirala tudi socialistična stranka, pozneje pa se je oboželi tega znanega sektarizma pridružil celo golistično gasilco »Nations«.

B. P.

s tem dejansko priznal novo vlado.

Fra zdej je Washington dodal k temu izjavo, v kateri se je izrekel za ohranitev nevtiralnosti Kamboodže. Smisel te izjave je seveda v tem, da ogrožajo nevtiralnost Kamboodže drugi, ne pa ameriško-saigonska vojska ali nova proameriška desničarska vlada.

Prav tu pa je nastala neka ameda. Takoj po udaru so neki neimenovani »višji funkcionarji« State Departmenta prepričevalno izjavili, da je ameriškim enotam prepovedan vstop v Kamboodžo pod kakršnim koli izgovorom. To je glasko demantiral predstavnik za tisk predsednika Nixona, ki je poudaril, da imajo vojski poveljniki na kraju samem pravico odločiti, ali v samooobrambi prestopijo mejo ali ne. Po tem so prav tako uradno sporočili, da so se trije batalijoni saigonskih plačancev v nekaj dneh spustili v več širših akcij v Kamboodži, toda — če verjamete ali ne — »brez vednosti ameriških poveljstev«.

Naposled je iz Bele hiše spet prišlo socene in napovedi o nadaljnjem umiku ameriških enot iz Južnega Vietnam. Glede na to napovedi dokazujejo komentatorji, ki navadno izražajo mnenje vojskih vrhov, da je smenadni ugodni preobrat v razporeditvi sil pospešil nadaljnji umik.

Oslabljenim »komunistom«, tako pišejo, ne preostane zdej nič drugega, kakor da širijo vojno na druge dežele jugovzhodne Azije. Kako pa takšne trditve spraviti v sklad z dejstvi — z oživlo ameriško-desničarsko sil minulo jesen v Lagosu in s nedavnim državnim udarom proameriških desničarjev v Kamboodži — to vprašanje vojskim propagandistom ni veliko mar.

V zadnjih dneh so odprli še eno — diplomatsko fronto, prizadevajot si okrepiti proameriški kamboški režim na mednarodnem prizorišču. Novi kamboški odposlanec v OZV je jel obklevati U. Tanta in novinarje in protestirati proti škrliti nevtiralnosti in osemleški celovitosti Kamboodže, ki jo seveda kršijo vietnamske osvobodilne sile. Ko so ga novinarji vprašali, ali se bo njegova vlada pritožila tudi zoper to, da ameriške in saigonske enote kršijo kamboške meje, je novopečeni ambasador odgovoril, da mu taki primeri niso znani. Ker pa ameriški listi vsak dan obširno poročajo o takih primerih, je njegov odgovor zbudil smeh.

To pa so šele uvodne prakse, s končnim namenom, da kamboška vlada v primer-nem trenutku zahteva sklic varnostnega sveta. Funkcionarji State Departmenta se dopovedujejo vsakomur, ki jih o tem vpraša, da bi bilo skoristno sklicati varnostni

svet zaradi Kamboodže. V čem bi bila ta korist, ni težko dognati: novo kamboško vlado je treba legalizirati pred svetom in v svetovni organizaciji, hkrati pa po mnogih letih vsaj za trenutek prevlati težišče razpravljanja o tem, kdo je agresor v jugovzhodni Aziji, na Severni Vietnam in FNO.

A tudi tu previdno lavirajo in taktično čakanje na ugodno priložnost kaže, da si niti v Washingtonu še ni so na jasnem o tem, kaj bi bilo treba doseči v tem trenutku. Konec koncev bi v varnostnem svetu, če bi ga sklicali zaradi pritožbe proti DR Vietnamu, takoj sprožili vprašanje, ali poklicati vobtožene pred varnostni svet. A če bi ti tudi ne hoteli priti, je težko presoditi, kakšno stališče bi zavzeli nekateri važni član varnostnega sveta, zlasti Francija, ki danes veliko da na svoje stike s Pekingom in Hanoi-jem.

Ce torej niti za hip ni dvomiti o tem, kakšen je cilj celotne kamboške operacije, pa še daleč ni gotovo, kakšna sredstva bodo izhrali v nadaljevanju igre, še veliko manj pa, kakšen bo njen izid. Zdi se, kakor da je laviranje zdej samo sebi namen, da hočejo s tem sram pridobiti čas. Ce pa se bo »desničarski vlad v Phnom Penhu posrečilo, da se vsaj do neke mere utrudi, bo zaradi enakomerno ugodnejše možnosti od saigonskih ali legoških plačancev, da rabi ameriški diplomaciji kot odskočna deska za potez v OZV, kakršnih si doslej ni mogla privoščiti.

ZVONIMIR KRISTIL

SMOLA! VERJEL SEM, DA SO OROPALI IGRALNICO; VERJEL SEM, DA JE TREŠČILO LETALO. VERJEL SEM TUDI TISTO O MAMUTU — PA RAVNO TISTEGA O »MEBLU« NISEM VERJEL!

OPOMBA TRGOVINE M E B L O

Dne 1. aprila letos smo v resnici podarili po en jogi vsakomur, ki je kupil in vplačal dve jogi vzmetnici. Potrošniki so se odzvali le v manjšem številu (20), ker so mislili, da je to prvoaprilski šala. Torej Meblo se ne šali, zato bodite pazljivi, kadar berete oglašje ali slišite objave.

sintelon® Meraklon

poljub za vsako nogo

PREPROGA sintelon® JE RAZVESELJIVA NOVOST ZA VSAKO NOGO. VSAK STIL IN PROSTOR • trajno obdrži obliko • je dober toplotni izolator • je odporna proti madežem in plesni • je obstojnih barv • se enostavno čisti, hitro se suši • je izredno trpežna in zelo poceni

ZAHTEVAJTE JO V VAŠI TRGOVINI

Netkane sintetične preproge in kvadratne, samolepke v izvedbi ORIENT, EXTRA, STANDARD v različnih barvah izdeluje INDUSTRIJSKI KOMBINAT BAČKA PALANKA največji proizvajalec talnih oblog v JUGOSLAVIJI

Letos bo več denarja za krajevne skupnosti

Slovenj Gradec: posebna podpora iz komunalnega sklada za naselja pri smrti in v varilski vasi

V proračunu slovenjgradske občine so za leto 1970 odločili povečati dotacije krajevnim skupnostim. Skupno bodo krajevne skupnosti v Faničah, Slovenj Gradcu, Smartnem, Podgorju in Misljini dobile 260 tisoč dinarjev.

Denar je namenjen predvsem za redno dejavnost, medtem ko se precej sredstev

Sodelovanje pomurskih kovinarjev

Soboški podjetji Panonija in Ločilka na skupni poti

MURSKA SOBOTA, 2. aprila. — V skladu s programom skupnega razvoja kovinske predelovalne industrije v Murski Soboti, so včeraj predstavniki podjetij Ločilka in Panonija podpisali pogodbo o poslovno tehnično sodelovanju.

V navzočnosti načelnika občinskega oddelka za gospodarstvo sta direktorja Emil Zelko in Janez Kučan po daljših pogovorih v obeh kolektivih podpisala dokument, s katerim so uredili poslovno in tehnično sodelovanje na podlagi uresničevanja skupnih poslovnih ciljev, skupnega nastopanja na trgu itd.

Obe kolektivi sta se tudi zavezale, da bosta ustanovila skupno razvojno in komercialno službo ter da bosta v interesu bolj ekonomičnega izkoriščanja usklajevala svoje proizvodne programe.

Po besedah predstavnikov obeh podjetij temelji skupni koncept razvoja na dosedanjih programih obeh podjetij, ki sta najmočnejša predstavnik kovinske predelovalne industrije v soboški občini, skupni program pa bo v začetku temeljil na kooperaciji z mariborskimi tovarni avtomobilov in na proizvodnji drobne kmetijske mehanizacije. Na podlagi tako zasnovanega programa si obetajo tudi lepe ekonomske uspehe, saj napovedujejo, da se bo vrednost skupne proizvodnje ob obeh partnerjih povečala od sedanjih 25 milijonov na okoli 75 milijonov dinarjev v letu 1975. Napovedujejo tudi povečanje števila zaposlenih od tristo na šeststo delavcev.

B. B.

V nekaj vrstah

MARIBOR. Razširitev dejavnosti — Občinska skupščina Maribor je dala soglasje avtomatskemu sklopu centru za razširitev dejavnosti. Ustanovili so oddelke za vozne in motorni vozil in delovodsko avtomatsko šolo za odrasle.

Družinski večer — Danes bo v Domu JLA elitni družinski večer s plesom, ki ga bo vodil plesni mojster Ludvik Simončič.

Preurejanje — Pred dnevi so pričeli preurejati mešanico trgovskega podjetja Meso v Slovenski ulici. Občni zbor v petek, 10. aprila, bo v mali telovadnici v Tyrševi ulici obrnil zbor TVD Partizan-Center.

MURSKA SOBOTA. Razstava — Tukajšnja delavska univerza pripravlja ob praznovanju 10-letnice dela razstavo svoje dejavnosti v preteklih letih. Odprli jo bodo v soboto ob devetih v Razstavnem paviljonu.

LENDAVA. Sprejeli proračun — Na tokrovi seji je tukajšnja občinska skupščina sprejela proračun občine — v obliki, kot je bil dan v razpravo.

TISINA. Milica ne sme umreti — Pionirji in mladinci, člani dramске sekcije tukajšnje osnovne šole, bodo v soboto uprizorili igrano Antona Ingoliča Milica ne sme umreti.

TURNIŠČE. Specializirana trgovina — Pred kratkim je tu Universal iz Lendave odprl na novo urejeno specializirano trgovino. Izbor, ki ima tehnični oddelke, oddelke pohištva, tekstila in izdelan iz gradbenim materialom.

MAJSPEK. Potrebovali bi še enega zdravnika — Tu si je nekaj časa prizadeval, da bi dobil še enega splošnega zdravnika. En sam kljub volji in prizadevanju ne zmora vsega dela. Bencinska črpalnica — Kaže, da bodo tu v kratkem pričeli graditi bencinsko črpalnico.

MARIBOR. Pogrebi danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

Prejeli danes — Ladislav Serjuz, 23 let, orodni ključavničar.

PRED HOTELOM NA GOLTEH — V hotelu na Golteh nad Mozirjem se ob koncu tedna ustavljajo tudi izletniki, ki niso s seboj smučali. Na razgledni terasi lahko uživajo lep razgled in sonce, seveda če vreme ne nagaja.

Turizem tudi na Rahtelu

V Slovenj Gradcu so naposled pripravili svoj prvi turistični program — Začeli bodo v nižini — Lokalni smučarski center, prva večja investicija

Cepprav je urbanistična študija za slovenjgradsko Pohorje idejno že proučena in se pripravljajo tudi kompleksna študija turističnega razvoja občine, so v Slovenj Gradcu domnevali, da uresničitev vseh načrtov ne bo odvisna le od investitorjev, ki bodo prišli od drugod. Zato so pripravili tudi svoj lasten program, ki se bo zlahka vključil v poznejše večje projekte.

MURSKA SOBOTA

Dogovor o mejnih prehodih

MURSKA SOBOTA, 2. aprila. — Dopolnilno so obiskali Mursko Soboto, glavno okrajno avstrijske Radgona dr. Josef Harasin in predstavnik finančne države vladne Stasarske dr. Hubert Holler in dr. Andreas Brauchart. Ugodne goste je sprejel na sedežu soboške občine predsednik Boris Goljčevič, ki se je s predstavnikoma carine in uprave javne varnosti, pogovarjal z avstrijskimi predstavniki o delovnem času na mejnih prehodih na jugoslovansko-avstrijski meji v Pomurju.

Po tem dogovoru bo meddržavni mejni prehod v Gederovcih (na tem prehodu lahko prehajajo naši in avstrijski državljani s potnimi listi) od 1. aprila do 30. oktobra odprti od 5. do 23. ure zvečer, malobojnejši prehod na Cankovi pa od 5. do 21. ure. Za druge mejne prehode v Pomurju bo ostal v veljavi sedanj delovni čas, ki je neprekinjen za mednarodna mejna prehodna v Gornji Radgoni in v Kuzmi.

B. B.

Koliko bo stal penzion v Valovinah?

Na seji skupščine ustanovitve poletniškega naselja Zvezde borcev Pohorje v Valovinah pri Plju so razpravljali o cenah in razpisu letovanja za sezono 1970. Poudarili so, da bo treba penzione letos nekoliko podražiti, ker se podražijo vrsta živil, s katerimi strežijo gostom. Dogovorili so se, da se bo glavna sezona v letovinskem naselju začela 20. junija.

Dnevni penzion v zidani hiši bo v Valovinah stal pred sezono in po sezoni 23 dinarjev, za otroke do deset let pa 18 dinarjev. V glavni sezoni pa bo stal 28 dinarjev, za otroke do deset let pa 21 dinarjev.

V letenih hišah bo letos penzion v predsezoni in po sezoni 20 dinarjev, za otroke do deset let pa 15 dinarjev. V glavni sezoni bodo gostje plačali v teh hišah dnevni penzion 23 dinarjev, otroci do deset let pa 18 dinarjev.

M. K.

Zdravstveni paviljon v Plju

Zgradili ga bodo poleg zdravstvenega doma — Tudi zanj bodo zbirali denar s skupnimi močmi — Predračunska vrednost provizorija 1.900.000 din

Na zadnji seji občinske skupščine v Plju so odborniki soglasno potrdili investicijski program za obnovo kirurškega oddelka Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča v Plju in za graditev provizorija za potrebe Zdravstvenega doma v Plju.

Sedanja zgradba, v kateri ima svoje prostore tujski Zdravstveni dom, je za vedno večje potrebe zdravstvene službe premajhna. Zdravstveni delci so sprva predlagali, da bi dokupili stanovanjsko zgradbo na dvoriščni strani zdravstvenega doma in jo obnovili za potrebe doma. Toda temeljitše preučevanje del, ki bi bila za obnovo potrebna, je pokazalo, da bi bil odkup zgradbe, v kateri so se tri zasebna stanovanja, dražji kot za morebitno novogradnjo provizorija paviljonske izvedbe. Predvsem pa bi bila ta rešitev preveč dolgotrajna.

Zato so predlagali boljše rešitev, ki bi tudi primernejša in cenejša. Ob sedanjih zgradbah zdravstvenega doma naj bi na prostoru ob Čučkovih ulici zgradili poseben provizorij paviljonske vrste. V provizoriju bi se v priložnem delu nastanila reševalna postaja z vsemi potrebnimi stranskimi prostori, v nadstropju pa bi imeli svoje prostore dispanzer za medicinsko delo, dispanzer za žene ter solski dispanzer. Predračunska vrednost provizorija je 1.900.000 dinarjev.

Podoben kot za prizidek kirurškega oddelka bolnišnice bodo zbirali sredstva tudi za provizorij zdravstvenega doma v posebnem skladu, namenjenem izključno za investicije v zdravstvo. Sklad je bil ustanovljen, deluje v okviru tujske občine, z njim pa upravlja posebna sedemčlanska komisija. Sredstva se bodo zbirala s pomočjo delovnih organizacij, posojila, iz proračuna občine pa tudi z javnim zbiranjem.

Ker je tudi ta zdravstvena institucija za tujske občane potrebna in splošno družbenega pomena, komisija ne dvomi v pripravljenost občanov, da bodo pomagali pri graditvi navedenih potrebnih zdravstvenih prostorov, namenjenih njim samim.

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

F. SRIMPF

Nesreča naših delavcev

Iz bolnišnice so prišli še zadnji trije delavci, ki so se ponesrečili pri Trüben v Avstriji, ko so se vračali v ZR Nemčijo

DUNAJ, 2. apr. (Tanjug). Bolnišnica v Kalwangu je sporočila, da bodo tri hujše poškodovane jugoslovanske delavce — ranjeni so bili v prometni nesreči, ki se je zgodila v tork zvečer — danes odpustili.

V bolnišnici so 39-letni Jovica Matšić, 29-letni Slavko Bravčič in 29-letni Franjo Cogar, doma iz Slivje pri Karlovcu. Drugih 15 lažje poškodovanih jugoslovanskih delavcev je včeraj, ko so jim nudili zdravniško pomoč, nadaljevalo pot v Stuttgart. Avtobus, s katerim je potoval 22 naših delavcev, zapeljal v Stuttgart, se je iz jugoslovanske vasi proti Karlovcu približeval ob 22. uri je avtobus naglo zavil s cestišča, se prevrnil v petmetrsko globel in pristal na strehi. Nesreča se je zgodila pri kraju Trüben, približno 100 kilometrov od Gradca, v smeri proti Salzburgu.

Kljub zmedri, ki je nastala, so se poškodniki, ki so bili lažje poškodovani, rešili iz prevrnjenega avtobusa in potegnili iz njega tudi hujše poškodovane. Ni znano, zakaj je prišlo do te nesreče, ki bi lahko imela še veliko hujše posledice. Menijo, da so avtobus, ki ga je vozil 21-letni Josef Descho iz Stuttgarta, odgovorili za zavore in da je voznik zaradi tega zavil s cestišča, pri tem pa se je avtobus prevrnil.

Jugoslovanski konzulat v Gradcu se je nemudoma vključil v preiskovalni postopek, da bi zaščitil pravice naših delavcev, ki jim pripadajo gleda odškodnine. Obvestili so tudi jugoslovanski konzulat v Stuttgartu, kjer je bilo vozilo zavarovano. Ker se je nesreča zgodila na avstrijskem Stajerskem, bo razprava v Gradcu.

Še enkrat: Klobčič se odvija

UJV v Mariboru odgovarja na članek, ki je objavljen v včerajšnjem »Delu«

V zvezi s člankom pod naslovom »Klobčič se odvija«, objavljenim dne 2. aprila v delu in številnih drugih jugoslovanskih časopisih, daje UJV Maribor naslednje pojasnilo:

»Pisec članka Zoran Lenart povezuje z zadevo Hrčak nekatere dogodke v Mariboru in okolici, ki jih je UJV Maribor obravnavala v preteklosti. Prvi tak dogodek je v članku omenjen incident na jugoslovansko-avstrijski meji, ki se je zgodil marca 1969. leta. Ta incident je raziskovalna posebna komisija, ki je ugotovila, da je pripadnik naše obmejne enote resnično prijel begunca na avstrijskem ozemlju in ga privedel nazaj v SRJ. V nadaljnjem postopku smo zadevo vsestransko preverili, vendar nismo pri pogebu ugotovili nobene odgovorne osebe.

Primer prekanega umora v Jareni delavci se danes intenzivno raziskujejo in so doslej zbrali zelo obširno gradivo. V zadevi so preverili veliko inšic in storili mnogo ukrepov, da bi ublažile odkriti, vendar doslej ne razpolagamo s podatki, ki bi zanesljivo vodili k odkritju morilcev. Do sedaj ugotovljeno na dejstva tudi ne dajejo nobene osnove za zaključek, da se v umor zapleteni naši družbeni ureditvi sovražne organizacije ali posamezniki.

N. S.

S karbidom se je igral

DRAVOGRAD, 2. aprila. — Pri streljanju s karbidom se je hudo poškodoval izletnik Vlado Navodnik iz Otiškega vrha pri Dravogradu. Vzel je 15-litrsko posodo za mleko, ki se s pokrovom hermetično zapira. Napolnil jo je s kilogramom karbida in nall nall nekaj vode. Po desetih minutah je skozi odprtino v dnu posode vsebino prižgal. Eksplozija je bila tako močna, da je fant vrgel dva metra v zrak. Okoli šest metrov od kraja nesreče je oblezel s počeno lojano in drugimi hudimi poškodbami.

N. S.

Ponarejal gradbena dovoljenja

V Kruševcu so zaprli referenta za izdajanje gradbenih dovoljenj

KRUŠEVAC, 2. aprila (Tanjug). — Na ukaz preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Kruševcu so danes aretirali referenta za izdajanje gradbenih dovoljenj in dovoljenj za rušenje in lokacije v skupščini občine Čičevac Djordja Stokasimovića. V preiskovalnem postopku so organi SNZ v Kruševcu ugotovili, da si je Stokasimovića v zadnjih treh in pol letih prisvojil 35.000 dinarjev z izdajo 250 ponarejenih gradbenih dovoljenj.

Stokasimovića je živel vna velikom, imel je svoj avtomobil in se bavil s pevkami po kavarnah. Plače je imel le 590 dinarjev, ker je 200 dinarjev moral plačevati nekdanji ženi za dva otroka.

Okrožno javno tožilstvo je mnenja, da občina ne bo ukrepala proti občanom, ki so si zgradili hiše z nezakonitimi dovoljenji, saj so prišli do njih po rednem postopku in jih dobili od uradnega občinskega organa.

N. S.

Škodba zaradi padca

MARIBOR, 2. aprila. — Oddelek milice v Kungoli je dobil prijavo, da je neznanec povzročil škodo pri avtomobilu, ki ga je poškodoval. Ko so v bolnišnici preverjali resničnost prijave, so ugotovili, da Ivan Kranjc ni bil udeležen v prometni nesreči. Res pa je, da je padel v dva metra globok potok, medtem ko se je izogibal nekemu traktoristu. Pri padcu je dobil poškodbe na glavi.

N. S.

ATRATIVNI 2-DNEVNI IZLETI S HIDROGLISERJI

POREČ • RIMINI • SAN MARINO

1. dan

2. dan

TERMINI:

maij 1970 junij 1970

9.-10. 13.-14.

16.-17. 20.-21.

23.-24. 27.-28.

30.-31. 29.-31.

Cena izleta 290 din.

globo tour

PRIJAVE INFORMACIJE

telefon 310-655 int 268 269

vsak delavnik od 7.30 do 21. ure

stop

stop

stop

Obisk

Kmet in pisatelj z iskro šegavosti

Živiljska bera Franceta Magajne: hudi dnevi, dobra volja

Samo nekaj kilometrov od Divače se odcepi slaba pot proti vasi Škofjan. Še kilometer ali dva, pa smo na mostu čez reko Reko. Nato po številnih ovinkih pridemo v vas Britof. In malo naprej je Vreme, vasica, v kateri živi in ustvarja France Magajna.

Pri stari hiši je bilo vse tiho. Pa je bil pisatelj in humorist in kmet France Magajna doma. Vrata nam je odprla žena z razoranim obrazom in tiho rekla: »Francet, želite? Je doma, je. Takoj ga pokličite. France! Obisk imate.« Iz gornjega dela hiše je zagrmel bas: »Takoj, takoj!« Težki koraki so zasrčali po lesenih stopnicah. »Pisal sem in zdaj mi delo ne gre preveč od rok,« se je opravičeval kar tako. Ponudil mi je mogočno žužlavo roko in ob tem orjaku sem se podrl kot otrok. A tako na rahlo je stisnil roko, kot da bi se bal, da mi ne bi zdrobil prstov. Pokazal je k mizi: »Prisedite.« Kruh in prsut in belo kavo je ponudil, za pomenek pa ga ni bilo treba prositi. Daleč od sumnega sveta živi in vsak kos mu je dobrodošel.

Košček svetlobe

Pripravljeno je o svojih mladih letih. »Kam pa naj bi takrat šel kot na kmetijsko šolo na Grmulj? Kmet je zaljubljen v zemljo. Pa tudi druge možnosti nisem imel. Ko smo po šolanju odhajali domov, nam je ravnatelj dejal: Zdaj ste zajeli prvi kosček svetlobe. Zajeli smo

FRANCE MAGAJNA
Foto: Primorske novice

že, zajeli smo nismo vedeli, kaj početi s tem kosčkom svetlobe. Življenje je bilo težko in temno in ga dober kosček svetlobe ni mogel razsvetliti. S trebamom za kruhom pojdi, sem si dejal in jo osemnajstletnik mahnil v Ameriko. V objubljenem delu. Poznal sem svet na zemlji, zdaj pa sem spoznal še svet pod zemljo. Šest let sem rudaril in res da sem močan kot malokdo, toda tudi zame je bilo delo pod zemljo naporno, delo naporno. Pa še to naporno in slabo plačano delo so nam vzeli. Zaprl so rudnik in ostali smo na cesti. Jesti pa je bilo le treba.

Prebrl sem oglase in takoj prebral, da pri nekem časopisu iščejo dopisnika, ki zna vsaj malo slovenščine. Nisem upal v srečo, vendar sem se vseeno prijavil in giel, bil sem sprejet. Kmalu sem postal urednik Glasu svobode v Chicagu in urednikoval tri leta. Poskusil sem se tudi v literarnem pisanju in objavil so moj prvi pripevek. Zanj sem dobil celih deset dolarjev. Sicer pa smo pri našem časopisu skoraj vse prepisali iz ljubljanskih listov, največ iz Jutra. Kar požirali smo novice iz domovine.

Šele zdaj se je prav razvil, ko je beseda nanesla na pisanje. Njegova sestra Pavla je priganjala da naj priznamo, veter je zavil okoli vogalov hiše, France Magajna pa si je podpiral košato glavo polno spominov in iskal po skritih predelkih zanimive doživljanje. »Vrnil sem se v domačo Vreme. To je bilo leta 1922. Kraska vasica Vreme je bila tudi takrat toliko rečna, kot je danes. Zemlja je semja in skopja je, vedela manj ti da. In Brkini se je redko smejelo. Njihove šale so pil bodiaste in pravzaprav žalostne. Ko sem prebrl naše časopise, sem si rekel: Same tegobe pišejo, malo ali nič veselja. Bom pa jaz kaj veselja napisal. In sem napisal nekaj šal na račun Brancev, to so prebivalci v vasi kilometer naprej od Vreme. Jaj, kako hudo so mi zamerali. Da si upam norčevati se iz njih? Pa kdo da sem? Po meni bi padalo takrat, če bi me dobili. Bolje je bilo, da me niso. Trde in močne pesti imajo. Potem sem se ponorčeval še iz naše fars in tako so se Brankini smejali. Da je bilo kaj. Počel sem lahko mirno okrog hoditi. Veste, vsaka vas ima kakšno smešno reč, zato sem precej prevandral in si zapisoval. Zbral sem domišlico, vsako iskrico. Objav-

bomo vedno lahko natopavali. Pa nič. Garali smo naprej in jedi, tudi krompir in zelje. Navzgor je še šaljivo zgodilo iz študentskih dni. »Je prišla ženica v trgovino k očetu in rekla: Imate sir za ribet? Veste tu nismo nikoli prodajali parmezana. Odvrnil je: Sir za ribet res nimamo, imamo pa dobre sirkove krtiče za ribet. So še boljše kot sir.«

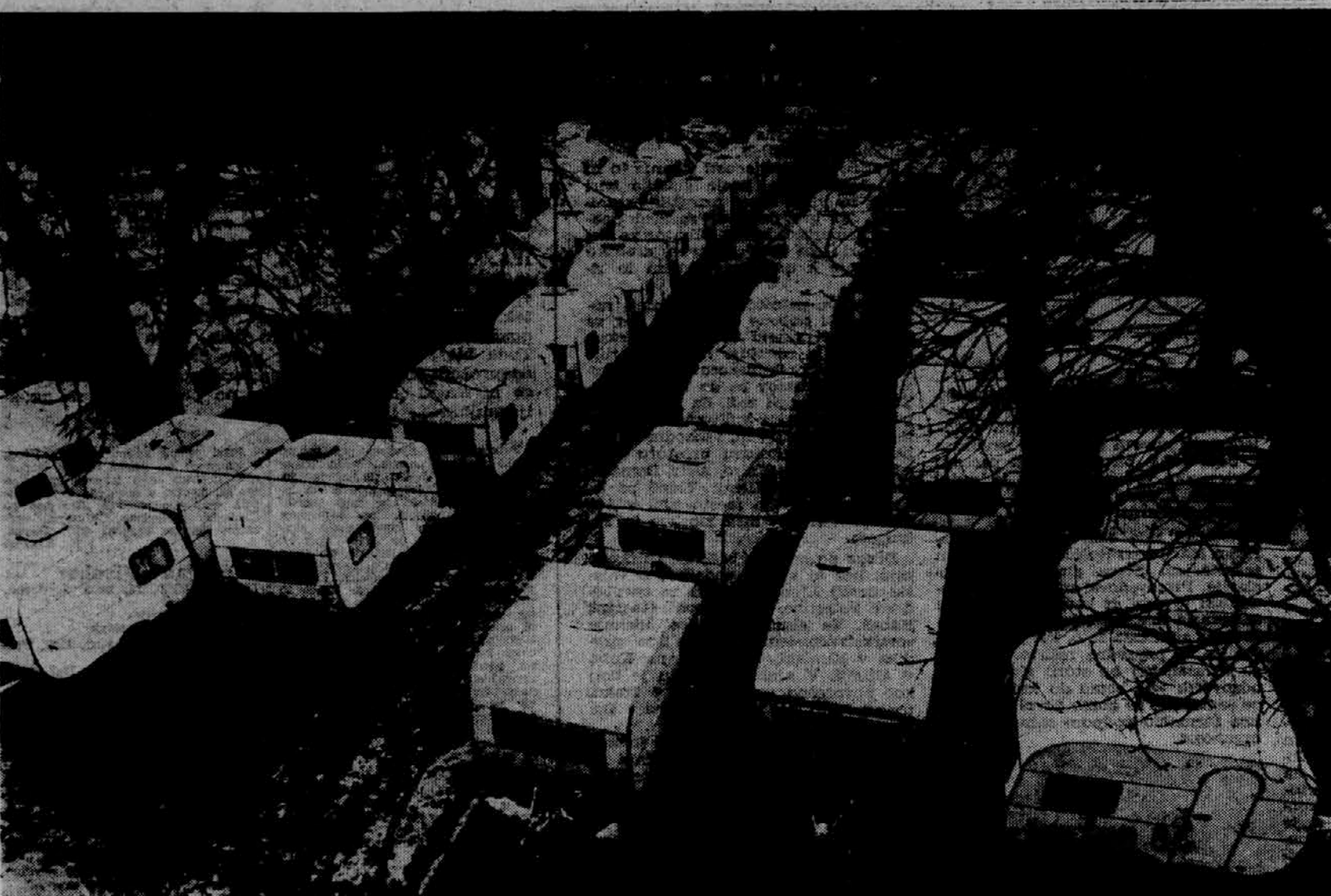
Oči so se mu še vedno smejale, ko se je spomnil druge: »Trda zemlja je vzgojila trde ljudi. Naša mati, so bili iz Ribnice. Vas ni daleč od tod. In trdni ljudje so tam doma. Neka naša sorodnica je imela devet sinov. Same korenjake. Vsako nedeljo jih je peljala v gostilno in rekla: Škaf vina za moje sinove. Popili so ga in nič jim ni bilo. Krepek človek mora biti tisti, ki popije toliko vina in se mu noge ne šibijo. So pa bili brhiti tisti fantje, tako kot vsi v naši rodbini. Pa kaj spomin! Zdaj živimo in zdaj delamo, današnji čas je prazen. Samo kaj, ko leta ne prežanjemo. Rad bi delal, ampak življenje te isčrpa. Po bralo mi je še življenjski sok. Glava je še jasna, samo roke ne ubogajo preveč. Pisal bi rad, pisala.

Tako je pač

Cepprav se France Magajna rad razlazi nad današnjim življenjem in pove tudi kakšno pikro predvsem na račun naše kmetijske politike, je vseeno zadovoljen. Težko je pač življenje. Pikre se prepletajo s šegavimi. In s spomini. Na Ameriko. Na brata, dr. Bogomirja Magajno, ki so ga vsi poznali in premalo cenili, kot pravi France, na življenje v domači vasi Vreme. Tudi ta lakra šegavost pa vse to spominjanje poljubni. »Cepprav je pisatelj, je zavestno ostal kmet. Preveč je navezan na to krasno zemljo, da bi jo zatajil. Samo obdelovati je več ne more. Tu pa tam se prime za motiko in se odpravi okopavati bližnjo njivo. Toliko, da je na mizi kaj dobrega, doma pri delanega. Več pa ne. Ne more. Saj se je že nadelal.

Pri stovesu sta brat in sestra, France in Pavla, stala na pragu. On je segel gor do podboja, ona je bila vsa drobna ob njem. JOZE JERMAN

NARODNI DELA
NEZGODNO ZAVAROVALNI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

BELO NASELJE V BANJALUKI

Foto: Marjan Zaplatil

Slovo

Kriv in obsojen na smrt

Dubrovčani žalujejo za svojim tramvajem, ki odhaja v zaslužni pokoj

Dolgo je že tega, kar je bil obsojen na smrt ljubljanski tramvaj. Danes je že mnogim žal za njim. Pravkar so obsojili na smrt tudi dubrovniški tramvaj. Kriv je, ker je kritičnega dne skočil s svojih tirnic in povsem nepričakovano popeljal svoje potnike po asfaltu, prebil zid in se zrušil v Mestni park. Časopisi po vsej Jugoslaviji so objavili novice o nenavadni prometni nesreči v Dubrovniku, v kateri je en človek izgubil življenje, štirinajst pa je bilo ranjenih.

Zakaj je tramvaj, ki je šestdeset let vozil le po trdnih, nekega dne zavozil na asfalt — bo ugotovila preiskava.

Toda obsodba je bila zrna za naslednji dan: z oddelkom občinske skupščine v Dubrovniku je bil tramvajski promet ukinjen 20. marca ob dvanajstih.

V marčnih dneh so Dubrovčanji zadnjkrat poslušali dobro znano zvončkanje svojega tramvaja in zadnjkrat so imeli priložnost popeljati se s njim. Te priložnosti niso zamudili niti lastniki avtomobilov, saj je težko pozabiti dni, ko so se še kot dečki obešali na ta stari električni fižaker, skakali nanj in se lovili s sprevedniki.

Pa tudi za turiste je bila vožnja s tramvajem, o katerega hitrosti sanjajo polji, dogodek brez primeri. Celo večji dogodek kot je prebijaanje zvončkanja, saj čemu prebijaati zidove, če se lahko preiramo med njimi?

Tu je, ki je v svoji breskavi dirki okrog sveta (vedno se sprašujem, kdo jih preganja?) prispel v Dubrovnik, ni tiskal hitrosti, ampak ugodje, ki mu ga je dal tudi hladni, odprti tramvajski voz.

Zato so se v tramvaju, ki je vozil svoje poslednje kroge, znašli stari Dubrovčanji, predan turist in reporter, ki je prisluhnil klepetu.

Zaprosim starega Iva Bona, da nam pove kaj iz zgodovine starega vozila: »Tramvaj je šel na svojo prvo vožnjo leta 1910 in je bil last delniške družbe Dubrovnika električna železnica; predstavnik je bil moj oče, ki se je imenoval Luko Bona. To je bil tisti Slovec, ki je sedel na Bonovu in zapisoval potnike, da bi Dubrovčanom pokazal, kako je tramvaj rentabilen. Potem so razdelili tisoč delnic po petsto kron. Bilo je kakih petsto delničarjev. Tudi jaz sem leta in leta delal v tramvajskem podjetju. Do zdaj so bili v prometu isti

vozovi... Dubrovniški tramvaj je v šestdeset letih ubil štiri ljudi, prepejal pa jih je milijone. Ustvaril je Lapid in nekatera druga oddaljena naselja... Vseeno, takšen, kakršen je, mora oditi...

Kaj pa mislite o avtobusih? »Avtobusi grede lahko daleč iz Dubrovnika, trdnice pa ne morejo.«

»Nostalgija?« »E, velika jih je bilo, ki so jo čutili, ko so delavci začeli ajutraj izkopavati trdnice...«

»Meni je bilo tako, kot bi mi iz duše nekaj izrgali,« se je vmešal voznik tramvaja. »Več kot dvajset let vozim po teh ulicah. Osivel sem pri svojem delu. Mesto se je spreminjalo pred mojimi očmi, zbuvalo se je in odhajalo spat, otroci so vstopali v tramvaj, izstopali pa so kot resni poslednji ljudje, podirali so hiše in zidali nove, rasli so hoteli...«

»Ali si niste nikoli zaželeli, da bi šli proč iz tega začaranega kroga, naprej, da?« »Poskušajte, nekateri potujejo po morju, drugi po nebu, jaz pa najraje po svojem rodnem Dubrovniku. Samo ne vem, kako bo zdaj, po dvajsetih letih službe?«

»Petinosemdeset delavcev, zaposlenih pri vzdrževanju tramvajskih vozov, si mora poiskati novo delo.«

»In?« »Tudi jaz mislim, da je s tramvajem, kakršen je, konec. Toda zakaj mora biti takšen konec?«

»Oprostite, ali mi lahko poveste svoje ime?« »Nes.«

»Zakaj?« »Zato, ker to ni važno, enako mislijo vsi vozniki.«

Osiveli tramvajski voznik umolknje in dostojanstveno vozi naprej, koncu naproti. »Od Pila do Gruža sem prebral vojno in mir, pravi dubrovniški pisatelj Fedo Sečović in poudarja maske tega vozila za izobrazbo in kulturo.

»In kaj še kaj?« »Potem je to edini prostor, kjer nisem srečal nobenega funkcionarja.«

»In potem?« »Potem je to še barometer našega kmetijstva.«

»Ker so nas konduktarji vedno sproti obveščali, kako po jim rodile njive v okolici.«

»Potem?« »Potem ste lahko doživeli v tramvaju tudi ljubezen, ljubost, pa tudi ljubost pred sednjo postajo že mine... Edinstvena počasnost pa daje vožnji tudi ljubkost Disneylandu.«

Potniki v tramvaju so prvi potujoči parlament. »Ukiniti ga je treba!« »Ni ga treba ukiniti!«

»V šestdesetih letih dnevnosti, pravi neki upokojevec: »Pa saj potemtakem bi morali ukiniti tudi ladje, letala, avtomobile...«

»Pustiti bi vsaj nekaj poletnih tramvajev — zaradi turistov,« pravi mladi ekonomist v kolu.

Takšen, utrujen, star in s nalepkami spominov, je dubrovniški tramvaj prevozil svoj zadnji krog.

ENVER MEHMEBASIC

Banjalučani

Dobri učni uspehi

»Pri pouku imamo lepe uspehe, saj poteka intenzivnejše kot doma,« so izjavili direktor in učitelji šole »Esad Midžić iz Banja Luke, ki je dobila po lanskem potresu sčasoma svoje prostore na Debelem rtiču, v Strunjanu, Volpariji in Savudriji. »Otroci si v novem okolju pridobivajo tudi trdnjše delovne navade, ker se učijo pod strokovnim nadzorom več kot doma.«

Čez dober mesec dni bo ta šola zaključila letošnje šolsko leto. V njeni kroniki bo to leto gotovo zapisano kot najbolj nenavadno. V mladinskem klimatskem zdravilišču na Debelem rtiču je 279 učencev šestega, sedmega in osmega razreda; 190 učencev petega in šestega razreda prebiva v Strunjanu, 113 učencev četrtega razreda v počitniškem domu SAP v Volpariji, v Savudriji sta 202 učenca drugega in tretjega razreda. Razen tega pa ima ta šola nekaj prvotnikov in učencev drugega razreda tudi v mladinskem klimatskem zdravilišču na Rakitini.

Po uspehu sodeči banjaluški otroci zaradi lanske katastrofe niso zamudili voliko pri predelavi učne snovi, težave pa so bile, ker spetkoma ni bilo na voljo dovolj moči za izvenskolo zaposlitev otrok.

Štroke bivanja šole »Esad Midžić v Sloveniji krije skupščina občine Banja Luka, republiški in občinski odbor Rdečega križa, drugi pa so dodatno prispevali, da je bilo mogoče urediti prostore za pouk in bivanje otrok in osebja.

Banjaluški otroci prebivajo povsod izven naselij, zato so si v Kopru, Piranu in Umagu šole, občinske skupščine, društva prijateljev mladine in drugi prizadevali, da bi navezali čimveč stikov z domačimi vrstniki. Prisrčna so bila zatore srečanja ob raznih praznikih.

G. GUZEJ

Kri

Rešilna pošiljka

V zgodnjih večernih urah je v sredo pozvonil telefon na beograjski transfuzijski postaji. Z razburjenim glasom je dr. Metaxessa, znani kirurg iz švicarskega mesta Zürich, povedal, da eden njegovih pacientov, neki solar, nujno potrebuje kri z redne krvne skupine, ki jo ima Beograjska Milica Mučalić. Semo ona mu lahko pomaga, saj s to krvno skupino je na svetu le še en človek, ki pa živi v Kanadi.

V tem trenutku se je začelo dramatično tekmovanje s časom. Milica Mučalić je bila sicer doma, prebivala pa je posledice hude bolezn. Ko je zvedela, da potrebuje njeno kri za dečkovo življenje, ni oklevala. Prepeljal so jo v beograjsko bolnišnico in steklenico s 350 grami krvi so z naslednjim letalom poslali v Zürich.

Ko si je Milica po odvzemu krvi opomogla, je povedala, da ni niti za hip pomisljala, ali naj da kri ali ne, čeprav se ni dobro počutila. Sama je šele pred kratkim doživela, kaj pomeni čakati na odredilo konzervo krvi. Dva dni je ležela med življenjem in smrtjo, dokler ni prispela kri njene »kolega« iz Kanade v Beograd.

Vzpon na vesoljski „Mount Everest“

Tretji vesoljski opazovalec

Tom Mattingly bo letel z matično ladjo 15 kilometrov nad Lunino površino, medtem ko bosta James Lovell in Fred Haise na vesoljskem izletu

Tom Mattingly bo tretji vesoljski opazovalec, ki bo ostal v matični ladji »Apollo 13«, medtem ko bosta njegova prijatelja James Lovell in Fred Haise na izletu v goratem svetu Fra Maura. Njegova predhodnika s podobno nalogo sta bila Michael Collins in Richard Gordon, toda res je, da se bo Tom Mattingly tokrat približal našemu naravnemu satelitu s komandno ladjo na komajda 15 kilometrov. Njegovi posnetki kraterjev Litrow in Censorius bodo lahko tako še natančnejši, obenem pa bo opazoval »vesoljsko aktivnost« Jamesa Lovella in Freda Haise tudi s prostim očesom.

Zanimivo je vsekakor, da je bil Tom Mattingly »ariste« v vesoljskem centru v Houstonu med zgodovinskim poletom »Apollo 13«, ko so Frank Borman, James Lovell in William Anders prvi leteli okrog Lune. Njegovi dialogi z Jamesom Lovellom so bili preprosti in ilustrativni, da je sestavljalec vesoljskih trojk Dick Slayton je takrat računal, da bo Tom Mattingly — specialist za radijske zveze med vesoljskimi ladjami in kontrolnimi centri na Zemlji — v posadki lunarne ekspedicije »Apollo 13«.

TOM MATTINGLY

• Datum in kraj rojstva: 17. marca 1936 v Chicagu.
• Študij: univerza Obern v Alabami (1956 do 1958).

• Vstop v NASA: 15. aprila 1966.
• Novinec v vesoljskih poletih.
• Pilot komandne ladje »Apollo 13«.

Tom Mattingly — samotni jezelec v krožnici okoli Lune v aprilski vesoljski avanturi — bo tokrat spustil vesoljsko ladjo 15 kilometrov nad Lunino površino, preden se bosta James Lovell in Fred Haise oddvojila z vesoljskim palkom od matične ladje. Vesoljski nadzorniki v NASA so se odločili za najnevarnejši manever v dosedanjih poletih predvsem zato, ker bo zaključeno pristajanje na razgibanem svetu zahtevalo več časa in goriva. Tom Mattingly bo tretji človek v tej ekspediciji in njegova najtežja naloga ne bo spektakularna kot pristajanje na Luni ali vesoljski izlet Jamesa Lovella in Freda Haise, toda 15. aprila ob 6:59 po jugoslovanskem času, ko bo Tom Mattingly ponovno vkjučil raketne motorje komandne ladje, se bodo začeli najkritičnejši trenutki za ameriško astronautsko trojico.

Izstrelitev 11. aprila ob 20.13

James Lovell, Fred Haise in Tom Mattingly bodo startali 11. aprila ob 20.13 po jugoslovanskem času, toda izstrelitev vesoljske ladje »Apollo 13« bo preložena, če bodo takrat nad Cape Kennedyjem oblaki. NASA se je odločila za varnostni ukrep

po dramatičnih dogodkih ob izstrelitvi vesoljske ladje »Apollo 13«, ko je njeno komandno dvakrat zadela strela. Na tiskovni konferenci v Washingtonu je dr. Werner von Braun izjavil, da pa bodo lahko čakali na boljše vreme samo tri ure, pravzaprav do 22:36, kajti pozneje bi bilo potovanje navarno zaradi neugodnega kota sončnih žarkov. Naslednja možnost izstrelitve bi bila šele 10. maja ob 17:28.

Posadka »Apollo 13« je izbrala za svoj emblema sliko treh konjev, ki vlečejo sončno kočijo z Zemlje na Luno. To je slika newyorškega umetnika Lumena Martina, inspiracijo zanjo pa je dobil po mitološki zgodbi o bogu sonca. Okoli skice je latinski izrek »Ex Luna, Scintilla« (Znanje z Lune).

James Lovell in Fred Haise se bosta spustila na Lunino površino v lunarnem modulu »Vodnar«, medtem ko bo Tom Mattingly krožil okoli naše naravnega satelita v matični ladji »Kočija«. Zanimivo je, da bodo James Lo-

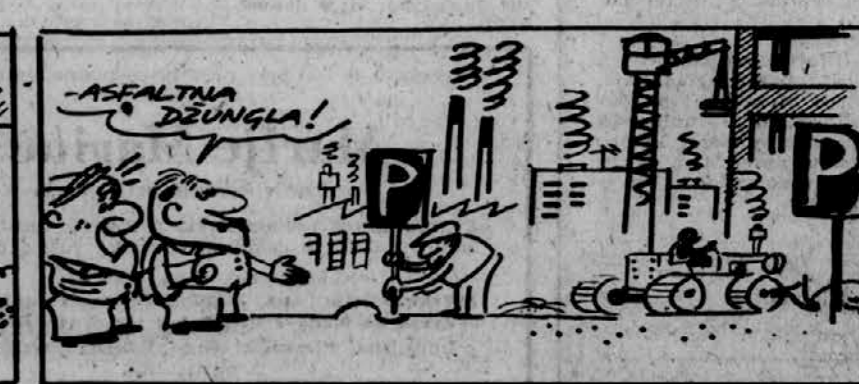
SAMOTNI JEZEDEC — Tom Mattingly
Foto: USIS

well, Fred Haise in Tom Mattingly vendar ostali v običajni karanteni po svojem pristanku na Tihem oceanu, čeprav je direktor programa »Apollo« Chester Log doslej zatrdel nasprotno, da bodo karanteno povsem ukinili. Odbor za vesoljske znanosti Nacionalne akademije ZDA je zahteval »zaščito« predvsem zato, ker je planinska veriga Fra Mauro povsem drugačno področje, kot sta Morje tišine in Ocean viharjev in je verjetno stara nad 5 milijard let, torej toliko kot naš Sončni sistem.

ACO PASTERNAK

Prihodnjič: Osem ur v skrivnostnem svetu

Peter Mozolec: KAJ PA ZELENJE?

STOP

LIJPKA
NOČEN BIL VEZDA

LANE FONDA
JE IZKOPALA BOJNO SEKIRO

BAP BI BIL
BIŠC JOCKEY

BO XII ZARUSTIL
Z 70
HITOV

THE DOORS

Uroja:
FRANC SETINO

V skrajnem programu, ki ga pripravljajo slovenski sindikati, je težišče na vprašanju, kako delovnemu ljudstvu zagotoviti socialno varnost. Tako je tudi prav. Sindikati morajo močnejše premakniti težišče bitke iz sporov z birokratskimi deformacijami v številne samoupravne organizacije. Skupaj s Zvezo komunistov

Za zdaj pa le peka) skupnih
pogledam z vašo oceno, da p
neke organizacije je niso emoti
nisi. Tako politično vodstvo g
titi so ga ustanovili med ned

V rubriki sedajutajata
Sonja Tramšek in
Vlaško Krivokapić

ministru — in
 položiti račun

Pogre
 1970

hter
 Zve
 Lju

rojene v Jakšičih pri Ko
b drage pokojnice bo v sobot
b 19.15 in Jakobove mrljše
Globoko užalošče
e Marija, Ana, Ivanka, Pepca
e in Nada z družinami ter d
oljana, Slavonki Brod, Jakšič
2. aprila 1970

**nogom
Olimpi**

2. apr. — Zvezni ko-
gnost Rajko Mitić le-
vno reprezentant sa-
vratilo iz Madžarske.
tudi Bečejac, igralec
bo po vsej verjetno-
savi v Beogradu.
Savski kapetan same-
na nogometaše Olimpi-
ke. Člani

NAGRADE — Međinski je objavio vaskršnju mehiške reprezentacije pobjediv nagrade, te osposok Juleša Rimeta-
v polifinala pa do vasak po 800 dolarjev.

— Slovito angleško moštvo Leeds je na tekmi angliškega re-
stokmah s izključno re-

on o varstvu narave da-
nje narodnih parkov,
in varovanih rastlin-
skih vrst v pristojnost
razpisane krajinskih
svetih spomenikov in
ih spomenikov pa v pri-
tnskih akupčin.

ako sredo. Alpinistične
v četrtih.

Vrtimo globus

RABAT — Med vrsto akcij je maročska policija zadnje dni zaplenila v več mestih skupno 1434 kilogramov hasiša. V preiskovalnem zaporu je 25 ljudi.

NEW YORK — Najstarejši ameriški satelit »Explorer 1«, ki se kroji, bo ta dni začel, rei in ogorel v gostejših plasteh ozračja. Od 1. februarja 1968, ko so ga izstrelili, je obkrožil Zemljo okoli 58 tisočkrat.

BOCHUM — Po vsej ZR Nemčiji iščejo 36-letnega Walterja Zeunera, ki je bil obsojen zaradi umora na tri najst leže in je prebival na sporno kazen v bochumski ješnišnici, od koder mu je uspelo pobegniti.

ROSARIO — Neznani roparji, ki so napadli pospešeni vlak na progi med Rosario in Venadom Tuertom v Argentini, so odnesli 400 tisoč novih pesov (nad 100 tisoč dolarjev). V postnem vagonu je bil razen nekaj nameščenecv argentinske državne banke tudi policist, ki je varoval prevoz denarja. Roparji so svezali vse po vrsti, nato pa s plenom skočili iz vlaka, ki je moral za nekaj trenutkov ustaviti na prosti.

KOLN — Po uradnih statističnih podatkih je letošnje zimo v ZR Nemčiji sbolalo za gripe nad dvajset milijonov ljudi, kar je tretjina prebivalstva. Ko je epidemija v času od začetka decembra do konca prvega tedna januarja dosegla vrhunec, je umrlo za gripe nad 2 tisoč ljudi.

NEW YORK — Tri fante in dekle v starosti 17 do 21 let iz Enfielda (Connecticut) so našli ustreljene v dekleto-rem stanovanju. Policija išče mladega moža, ki je bil malo pred smrtjo štirih artev uboja v njihovi družbi.

BONN — Po mnenju za-hodnonemške ministrice za narodno zdravje Käte Strobel bi lahko rešili nad 50 odstotkov bolnikov z rakom, če bi bolezen odkrili na zgodnji razvojni stopnji. V izjavi pred svetovnim dne-vom zdravja je ministrica dejala, da bi s tem prihranili velike izdatke, razen te-ga pa ublažili trpljenje pri-zadetih ljudi.

RIM — Trindvasetletnega, ki je imel dve hčerki, sta imela dva sinova. Vsi štiri so bili v vatikanski katedrali. Fant se je dal sveci zapreti v baziliko, gardisti pa so ga izročili rimski policiji.

BONN — Po statističnih podatkih o nevarnosti je lani umrlo v ZR Nemčiji zaradi padca s postelje 600 ljudi. Tisti, ki nemirno spijo, naj bi po mnenju statistikov u-porabljali v postelji nekaj podobnega, kot so varnostni pasovi na avtomobilskih se-dežih.

WASHINGTON — Predsed-nik Nixon je podpisal zakon, po katerem bo prihodnje leto prepovedana reklama za cigarete v radiu in televiziji. Na cigaretah škaticah bo moral biti napis: »Pozor, mi-nistrstvo za narodno zdravje sporoča, da je kajenje ciga-ret nevarno za zdravje.« Do-slej je na škaticah pisalo: »Pozor, kajenje utegne biti zdravstveno škodljivo.«

NEW YORK — V New Yorku so zaprli šest Nem-cov, ki so obtoženi, da so vihotapili v ZDA 120 kg ha-šiša v vrednosti okoli 100 tisoč dolarjev. V ZDA so prišli kot turisti.

LONDON — Končno je znan dosednji lastnik naj-drajše znamke. Leta 1940 je Frederick Small iz Avstralije kupil znamko Britanske Gva-jane za 15 tisoč funtov, na dražbi v Londonu jo je pro-dal prejšnji teden za osem-krat večjo vsoto.

PRAGA — Iz praškega rila-teističnega muzeja sta odne-sla dva mladoletnika polo z 80 avstrijskimi pisemskimi znamkami »modri Hermeg«, katerih zbiralska vrednost je ocenjena na 230.000 dolarjev.

NEW YORK — Starejša zakonca Horowitz iz Brok-lyna zatrjuje, da se bosta z vsemi silami borila za 10 tisoč let staro mastodontovo okostje, ki so ga našli aprila 1968 med kopanjem cest-nega jarka čez njuno zemlji-šče na področju Catskilla. Okostje je zdaj v muzeju države New York.

LONDON — Popolnoma goi in z varnostnim pasom pri-vezan na sedež se je kanad-ski študent pripeljal z bri-tanskim potniškim letalom v Anglijo. Med potjo je to-žil, da mu je vroče. Ker se ni zmo-gel ni zmeniti za njegove pri-tokbe, se je začel slišati. Z letališča ga je policija od-peljala na kliniko za živčne bolezni, tam pa so ga od-pustili takoj po zdravniš-kega pregledu.

LABORATORIJ V LETALU — Veliko sovjetsko transportno letalo »Antonov 22« (raspon kril 64, dolžina 57 metrov) je prvič pristalo na ženevskem letališču, kjer je naložilo 50 ton težki laboratorij CERN, evropske organizacije za jedrske raziskave. Telefoto: UPI

Rojstni dan pete celine

Nekoč živinorejska Avstralija ima čedalje več industrijskih izdelkov

CANBERRA — Avstralija je med vsemi celinami naj-manj gorata, okoli 75 odstotkov površine ima samo 305 metrov nadmorske višine. Mount Kosciusko je z 2200 m najvišja gora na kontinentu, katerega morske obale so dolge okoli 20.000 km (polovica zemeljskega ob-sega po ravniku). Prvotni prebivalci, ki jih je 45.000, ima-jo znatno višji prirastek kot priseljenci. Avstralija je domovina zelenih papir, katerih prva je prispela v Evropo leta 1840 in ki jih je zdaj okoli 50 milio-nov raztresenih po vsem svetu.

Dvanajst milijonov Avstral-cev bo letos praznovalo dve-sto rojstni dan svoje deže-le. V aprilu pred dvesto leti se je britanski kapitan Ja-mes Cook izkrcal na avstral-ski obali v sedanjem Novem Južnem Walesu. Osemnajst let kasneje je prvo ladje-vo pod vodstvom Arthurja Phil-ipsa s 1030 vojaki, mornarji

in kaznjenci spustilo sidra tam, kjer je zdaj veličasto Sydney. Med prvimi nase-ljenci je bilo 726 kaznjencev, ki so se tako rešili prena-polnjenih letnišnic in ki naj bi živeli v novi britanski ko-loniji. Priseljenci so imeli sedem konj in prav toliko glav go-veje živine pa 19 koz, 72 pra-šičev, pet zajcev in okoli dvesto kokoši. Zdaj je v Av-straliji 20 milijonov glav go-vedi, 176 milijonov ovac, nad dva milijona prašičev in skoraj pol milijona konj. Pred dvesto leti se je prise-lilo nekaj nad tisoč ljudi, zdaj ima peto celina 12 mil-ijona prebivalcev, katerih število se naglo zvišuje slati v povojnih letih.

Do leta 1901 so bile dežele Novi Južni Wales, Queen-sland, Victoria, Južna in Za-hodna Avstralija ter otok Tasmanija posamične bri-tanske kolonije, vsaka s svo-jo vlado, nato pa je šest držav ustanovilo zvezo, kate-re vlada je v Canberru.

Cep rav je Avstralija naj-manzija med petimi celinami, prišleki vedno iznova strmijo ob pogledu na njeno prostra-nost. Kdor hoče priti z vzhod-ne na zahodno obalo, se mora pripraviti na 4.000 kilometrov dolgo pot, to je približno ta-ko daleč kot od Moskve na južni konec Portugalske. Od severa na jug Avstralije je 3.000 kilometrov. V primerja-vi s temi razdaljami ima ce-lina razmeroma malo prebi-valcev, katerih število pa se naglo zvišuje po masli vlad-ne politike, ugodne za prise-

Izboljšano umetno srce

Preizkušnja na živalih

HOUSTON — Ameriški arč-ni kirurg dr. Denton Cooley in njegov sodelavec dr. Do-mingo Liotta sta izpopolnila umetno srce, kakršno je bi-lo odsej edino vsajeno v člo-veški prani koži. Čas dva ted-na naj bi se začeli poskusi na živalih.

Liotta je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa. Cooley in Liotta sta 4. aprila lani izvedla, dosej edino presaditev umetnega srca. Pa-cient Haskell Karp je živel 64 ur z umetnim srcem, ki so mu ga potem samenjali s srcem umrlega darovalca. Po tej operaciji je Karp živel 36 ur. Ugotovili so, da je edini človek, ki je živel s umetnim srcem, umrl zaradi poškodb možganov in jeter. Domnevajo, da je do okvar prišlo zaradi tega, ker ta or-gana nista dobivala dovolj kisika.

Novo umetno srce je po-dobno tistemu, ki so ga bili vsadili v Karpov prani koži, le da ima močnejšo črpalno.

Nova riviera

Na velikem področju od ro-danskega ustja do španske meje nameravajo Francozi sgradiť mrežo novih turisti-čnih središč. Do leta 1975 bo do zgradili vzdolž 180 kilome-trov dolge obale dvajset cen-trov, skupno 750.000 ležišč. Šest turističnih okrožij bo imelo pet velikih morskih ko-pališč. Pokrajino pripravljajo Francozi za turizem že vrsto let. Najprej so kasusili mo-čvirje in uničili komarje, ki prenašajo malarijo.

Boljši motor

Sovjetski avtomobilski in-ženirji so izdelali bencinski motor, ki ima 130 konjskih moči in omogoča »skoraj po-polno zgorevanje bencinske mešanice, s čimer močno zmanjšuje škodljive anovi in izpušnih plinov, ki so pogla-vitni vzrok zadrževanja o-čarja v velikih mestih. Novi motor, ki je namenjen pred-vsem tovornjakom, ima vol-vaskem cilindru posebno ce-lico, ki zagotavlja popolno zgorevanje mešanice. Razen tega baje porabi novi motor za deset odstotkov manj go-riva kakor drugi motorji ena-ke moči.

Živali sluti nevarnost

Inštitut bo proučeval svarila vzmernjenih živali

FREIBURG — Znašlih je kar precej primerov, da so živali opozorile človeka na grosečo nevarnost. Nena-vadni pojav dosele še ni vsestransko znanstveno ra-siskan. Izvedenci inštituta za mejna področja v psi-hologiji in psihologiji v zahodnonemškem mestu Freiburg (Breisgau) bodo skušali zbrati čimveč pri-merov in kar se da natančno raziskati ta pojav.

Kapitoliske gosi, ki so ne-koč s divjim vriskom opo-zorile speče Rimljane na ga-lski napad, so klasičen pri-mer nenačnega in še vedno ne povsem zadovoljivo ra-ziskanega ravnanja mnogih živali. Kakor kažejo številni primeri tudi iz druge sve-tovne vojne, imajo živali iz-razit čut za neposredno ne-varnost. Pri tem so odločil-ne pomena čutila, ki so pri nekaterih živalskih vrstah še posebno razvita. Seveda la-hko povezanost domačih živali s človekom nadalje stopnju-je občutljivost za izjemne o-koliščine.

Tako so po vsej verjetno-si sumljivi šumi splesali ka-pitoliske gosi, ki so potem glasno galele od strahu, te-že pa je razložiti ravnanje ra-caka, ki so mu prebivalci Freiburga po vojni postavili v parku spomenik. Nekaj ča-sa pred edinim hudim bom-bnim napadom na Freiburg je začela žival tako presunljivo vreščati, da so mnogi ljud-je za vsak primer šli v za-klonišča. Z vreščicim svari-lom je racak bržkone mno-gim rešil življenje.

V živalskem vrtu v Santi-agu de Chile so se mnoge živali vznemirile več ur pred katastrofalnim potresom. Tu-lile so in piezale po mrežah svojih kletk, kakor da ho-čejo uiti. Njihovo ravnanje sodi k številnim primerom nekeinske slutnje oziroma iz-raznega čuta za bližajočo se katastrofo.

Za zdaj ni razlage za po-četje psa, ki je v Bronxu (ZDA) z vso silo vlekel go-spodarja iz hiše, v katero je malo kasneje trčil težki av-tobus, ki ga je zaneslo na mokri cesti.

Tena navezanost domačih živali na človeka — ta ima pri svarilih nedvomno pre-cejšnjo vlogo — se zrcali tudi v sposobnosti, da žival najde gospodarja, ki je odšel zelo daleč. S skrajnim pri-merom, ki so ga tudi raz-

iskali, seve, kolikor je bilo mo-ženo, je postregla mačka nekakega učitelja. Ko se je učitelja družina izselila, je žival sprva ostala v hiši, do-bro leto kasneje pa se je nenadoma pojavila v učitelje-vem novem stanovanju, in od prejšnjega bivališča sko-raj 2.400 kilometrov. Prof. Rhine z univerze Duke, ki je raziskoval ta primer, je prišel do ugotovitve, da je mačka odinno brez tuje po-moči premagala velikansko razdaljo.

Inštitut za mejna področ-ja psihologije in psihogene v Freiburgu bo najprej, ka-kor izjavi predstojnik prof. E. Bender, zbirati dokl-ijlase med prebivalstvom, na-to pa razčlenil podatke, da bo dobil pregled nad pojav-nimi oblikami, pogostnostjo in posebnimi okoliščinami, v katerih živali opozarjajo člo-veka na bližajočo se nevar-nost. Inštitut upa, da bo zbral mnogo dosej neznanih primerov, ki bodo ponazar-jali razširjenost tega nena-vadnega pojava.

ZA POMLAD IN POLETJE v čevljih iz kolekcije

TOVARNE GAZELA SKORJE

NAVPIČNO: 1. ravnatelj Društva, 2. učitelj na Gorenjskem, 3. zdravnik specializirani na notranje bolezni, 4. profesor glasbe (Glas-ko, »Armonia«), 5. šolnik, 6. ljubiteljski kitarist, 7. ljubiteljski, 8. kitarist, 9. kitarist, 10. kitarist, 11. kitarist, 12. kitarist, 13. kitarist, 14. kitarist, 15. kitarist, 16. kitarist, 17. kitarist, 18. kitarist, 19. kitarist, 20. kitarist, 21. kitarist, 22. kitarist, 23. kitarist, 24. kitarist, 25. kitarist, 26. kitarist, 27. kitarist, 28. kitarist, 29. kitarist, 30. kitarist, 31. kitarist, 32. kitarist, 33. kitarist, 34. kitarist, 35. kitarist, 36. kitarist, 37. kitarist, 38. kitarist, 39. kitarist, 40. kitarist, 41. kitarist, 42. kitarist, 43. kitarist, 44. kitarist, 45. kitarist, 46. kitarist, 47. kitarist, 48. kitarist, 49. kitarist, 50. kitarist, 51. kitarist, 52. kitarist, 53. kitarist, 54. kitarist, 55. kitarist, 56. kitarist, 57. kitarist, 58. kitarist, 59. kitarist, 60. kitarist, 61. kitarist, 62. kitarist, 63. kitarist, 64. kitarist, 65. kitarist, 66. kitarist, 67. kitarist, 68. kitarist, 69. kitarist, 70. kitarist, 71. kitarist, 72. kitarist, 73. kitarist, 74. kitarist, 75. kitarist, 76. kitarist, 77. kitarist, 78. kitarist, 79. kitarist, 80. kitarist, 81. kitarist, 82. kitarist, 83. kitarist, 84. kitarist, 85. kitarist, 86. kitarist, 87. kitarist, 88. kitarist, 89. kitarist, 90. kitarist, 91. kitarist, 92. kitarist, 93. kitarist, 94. kitarist, 95. kitarist, 96. kitarist, 97. kitarist, 98. kitarist, 99. kitarist, 100. kitarist.

RESITEV PREJANJE KRIŽANK

VODORAVNO: 1. Aalto, 2. kitarist, 11. vladar, 12. vladar, 14. lat, 15. super, 17. Oto, 18. ot, 19. anoda, 20. lat, 21. lat, 22. gov, 24. ar, 25. arak, 26. ot, 27. Anara, 28. vladar, 29. kitarist, 30. Anara, 31. kitarist, 32. kitarist, 33. kitarist.

W. Baldwin taylor dvojni ključ

6. nadaljevanje

»Ali je streljal s Dugganovim revolver-jem?«
Mert je utrujeno pokimal. »Duggan je bil gol do pasu. Jopik, prijaci in tik za re-volver je imel na stolu pri vratih spalni-ce. Mi mislimo, da je Barnett čakal na ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

»Duggan je izjavil, da so novo srce izdelali pred dvema me-secem in da se je uspešno obneslo na dosednji labora-torjski preizkušnji. Praktič-ne poskuse bodo delali na te-leh in ovcah. Cooleyev sode-lavec je dodal, da ne ve, kdaj bo umetno srce primerno za presaditev kot nadomestek človeškega organa.

CE GLEDATE TELEVIZIJSKO NADALJEVANKO
DAVID COPPERFIELD
MORATE VSEKAKOR BRATI TUDI DICKENSOV ROMAN, PO KATEREM JE BIL FILM POSNET
Roman je izšel v zbirki »100 romanov« (v tra-ktoniranih knjigah). Dobite ga po vseh knji-garnah za 28,50 din, lahko pa ga naročite tudi neposredno pri
CANKARJEVI ZALOŽBI
Ljubljana, Kopitarjeva 2

Danes priporočamo!

Ileshina

POSLOVALNICE V SLOVENIJI
LJUBLJANA, MARIBOR, CELJE, KRANJ,
MURSKA SOBOTA, KOPER, NOVA GORICA

NEMIRNI BELFAST — Bilanca večeršnjih spopadov v Severni Irski ne dopušta upa, da bi se britanski vojniki lahko kmalu umaknili. Ko so razdajali protestantne in katoliške, ki so streljali, je bilo ranjenih trideset vojakov in na desetine demonstrantov. Posredovalo je 1000 vojakov. Na sliki: vojniki se krijejo za oklepnim avtomobilom pred zažigalnimi granatami. Telefoto: UPI

Ugrabitelji zahtevajo talca

Japonsko letalo že tri dni s potniki in posadko v Seulu

SEUL, 2. apr. (Reuter, UPI). Ugrabitelji japonskega letala so objavili, da bodo izpustili vse potnike, če bodo dobili kot talca v letalo enega člana japonske vlade in enega člana parlamenta. Z njima bi študente nadaljevali pot v Severno Korejo.

Vest o doslej prvem sporazumu s študenti ugrabitelja je objavil pomočnik japonskega ministra za promet šinjirō Jamamura, ki se je v neposrednem pogovoru po radiu z ugrabitelji ponudil, da bo njihov talec v zameno za sto potnikov v letalu. Študentje so soglašali, vendar so rekli, da morajo imeti vedno dokaz, da je Jamamura res član japonske vlade. Pri tem so bili natančni. Rekli so, da bi morala za identiteto člana japonske vlade jamčiti dva člana japonskega parlamenta, socialistična Sukeja Abe in Morosija Morinaka.

Medtem se je v Tokiju zvedelo, da je socialistični poslanec Abe pripravljen odpotovati v Seul. Vodstvo socialistične stranke je sporočilo, da bo Abe odšel v Seul po najkrajši poti, kar pomeni, da bi bil samoročnik. Morinaka pa naj bi bil samo morebitna zamenjava za talca Abeja.

Študentje so izjavili, da bodo izpustili vse potnike in dosedaj posadko letala 72%, da bi v novo posadko in dvema talca odtelili v glavno mesto Severne Koreje.

Medtem ko čakajo na nadaljnji razplet dogodkov, pa stoji letalo s potniki in ugrabitelji tam, kjer je stalo pred tremi dnevi. Vrata na njem so zaklenjena, vse zaveze na okencih pa spuščene.

Sihanuk v Hanoiu

V Phnom Penhu so izpustili 486 političnih zapornikov

PHNOM PENH, 2. apr. (AP, AFP). Višji predstavnik v Phnom Penhu je danes izjavil, da je odstranjen princ Sihanuk trenutno v Hanoiu, kamor je pripotoval iz Pekinga minul teden in kjer baje zahteva vojaško pomoč, da bi se vrnil na oblast. Dejal je tudi, da je vlada v Phnom Penhu pripravljena na pogajanja z vlado Severnega Vietnama, vendar da mora priti pobuda iz Hanoia.

Po koncu vlade generala Lon Nola so davi pred pomen skupščine izpustili 486 političnih zapornikov, ki so bili v prejšnjem režimu obsojeni od enega do 10 let zapora. Med njimi so bili komunisti in skrajni desničarji. Okoli skupščine se je zbralo nad 200 ljudi. Ta dogodek so izkoristili za nove napade na principa Sihanuka, o katerem pravijo, da ga je zastrupila lastna oblast.

Princ Sihanuk je v nekem pismu zahteval od generalnega sekretarja OZN U Tana, naj ostane mesto Kambože v svetovni organizaciji prazno glede na sedanjí položaj.

Drugi odziv pooblaščenih

Posvet ustavnih sodišč

BEOGRAD, 2. apr. (Tanjug) — Danes se je v Beogradu začel posvet ustavnih sodišč. Na katerem razpravljajo o urejanju 15. in 16. in 18. ustavnih amandmajev. Na posvetu, ki ga je vodil Blažo Jovanović, sodelujejo tudi predstavniki samostojnih inštitucij, društvenopolitičnih organizacij in državne uprave.

RAZSODBA MILADIH BRALCEV — Včeraj popoldne so v Festivalni dvorani v Ljubljani razglasili rezultate ankete med tekmovalci za bralne značke o najbolj priljubljenih mladinskih knjigah. Med večste knjig: so se letos uvrstili »Ovčar Runov« Angela Cerkevnik, »Mali upornik« Franceta Bevka in »Rdeča pest« Josipa Ribičića. Na sliki: F. Bevka, E. Peroci, Roza Ribičić in A. Cerkevnik. Foto: S. Busić

ZE ČETRTE ZLATA ZA AVSENIKE — V torek zvečer je v Münchnu tovarna gramofonskih plošč Telefunken-Decca podelila ansamblu Avsenik četrto zlato ploščo. Na slovesnosti je bil tudi naš konzul Slavko Polić. Včeraj popoldne je ansambl odpotoval na 15-dnevno turnejo v Ameriko, prvi koncert bodo imeli v petek v San Diegu. Foto: E. Hrausky

ZE ČETRTE ZLATA ZA AVSENIKE — V torek zvečer je v Münchnu tovarna gramofonskih plošč Telefunken-Decca podelila ansamblu Avsenik četrto zlato ploščo. Na slovesnosti je bil tudi naš konzul Slavko Polić. Včeraj popoldne je ansambl odpotoval na 15-dnevno turnejo v Ameriko, prvi koncert bodo imeli v petek v San Diegu. Foto: E. Hrausky

Brez pravega odgovora

Na včerajšnji konferenci v DSZZ so novinarji izvedeli za bližnji obisk alžirskega zunanjega ministra, oceno Tepavčeve turneje po Aziji in drugo

OD NASE BEOGRADSKÉ DOPISNICE

BEOGRAD, 2. apr. Tuji in domači novinarji so na današnji konferenci v državnem sekretariatu za zunanje zadeve izvedeli za skorajšnji obisk alžirskega zunanjega ministra, slišali pozitivno oceno rezultatov Tepavčeve turneje po Aziji. Dano jim je — še vedno pomanjkljivo — pojasnilo o novih turističnih predpisih v CSRR — toda nekatera najbolj zanimiva vprašanja so, žal, ostala brez pravega odgovora.

Dopisnica »Die Presse« je poizvedovala, kakšen je odnos jugoslovanske vlade do Sihanukovega apela. Pripravljamo sestanku neuvrščenih v Tanzaniji, naj vlade udeležanke ne priznajo in ne sodelujejo z novim režimom v Kamboži. Dragoljub Vujića je izjavil, da se ni imel priložnosti poudariti se o integralnem besedilu omenjenega Sihanukovega apela.

Dopisnik AFP se je skliceval na poročila s seje pokrajinskega komiteja ZK Kosovo, na kateri so uporabili precej »krepke« izraze v zvezi z albansko protijugoslovansko gonjo. Dopisnika je zanimalo ali si je treba to dejstvo razlagati kot dokaz, da se je hkrati s povečanjem te gonje, spremenili tudi njen dosedajni karakter. Predstavnik DSZZ je opozoril, da ni poklican, da pojasnjuje delo pokrajinskega komiteja, da pa vendar lahko pripomni, da protijugoslovanska pisanje albanskega tiska nikakor ni v prid grajenju normalnih in dobrih sosedskih odnosov med državama.

Dopisnik AP je vprašal, kdo bo vodil jugoslovansko delegacijo na pripravljanih sestanku v Tanzaniji. Vujića je dejal, da je vlada organizator predlagala, naj bi bil sestanek na ministrski ravni. Toda Mirko Tepavac je še odločno, zaradi česar se ni odločno, kakšno bo raven naše delegacije.

Dopisnik Tanjuga je pred-

Kot rečeno, je Dragoljub Vujića dal na današnji novinarski konferenci tudi pojasnilo o naših turističnih odnosih s CSRR. Povedal je, da je turistično sodelovanje s CSRR del naših celotnih dvostranskih odnosov. Letošnji protokol o blagovni izmenjavi zavzema tudi turistične storitve ter predvideva njihov obseg v vrednosti 8 milijonov dolarjev — kar je v bistvu v višini lanskega dogovora. Na vprašanje dopisnice »Delas«, kolikšna je bila realizacija lani, je Vujića poudaril, da je lanske realizacija zdaj presegla določila protokola, in da zato pričakujemo, da bo tudi letos protokol realiziran.

VIDA HREŠČAK

V sosednji Madžarski praznujejo

Številne naše delegacije na praznični 25. obletnice osvoboditve

BUDIMPEŠTA, 2. aprila (Tanjug). Na Madžarskem so se začele največje svečanosti po vojni. Ob narodnem prazniku, 4. aprila, svečano praznujejo tudi 25. obletnico osvoboditve. Svečanosti je delegacije z voditelji vsi evropski socialistični držav, razen Albanije. V jugoslovanski uradni delegaciji so člani izvršnega biroja predsedstva ZKJ Fadil Hodža, podpredsednik zvezne skupščine dr. Marjan Brečelj in jugoslovanski veleposlanik na Madžarskem Gena »Kviki«.

V Budimpešti pa so pripotovali še druge jugoslovanske delegacije. Našo vojaško delegacijo vodi armadni general Vlasto Nagy, delegacijo SZDLJ Todro Kurtović, delegacijo Zvezne borbe Pal Soči, mladinsko delegacijo Bela Suvaldžić, sindikate zastopa Dušan Šobot, stalno konferenco za družbeno aktivnost žensk pa Hiba Čehajić.

Danes dopoldne je bila svečanost v kolektivni podjetja za kmetijske investicije Madžarske. Svetovalec jugoslovanskega veleposlanstva Rado Stakić in Spiri Skendić pa so izročili spominski album Madžarske s prošnjo, naj ga izročita eni izmed jugoslovanskih svetovalec, ki so sodelovali pri osvoboditvi Madžarske.

Kardelj sprejel pokroviteljstvo

BEOGRAD, 2. aprila (Tanjug). Član sveta federacije Edvard Kardelj je danes sprejel delegacijo za prošnjo 25-letnice ustanovitve Zveze novinarjev Jugoslavije. Delegacija je sestavljena Edvarda Kardelja s programom in s značajem prošnje in za naprosila, naj sprejme pokroviteljstvo nad prošnjo, kar je Edvard Kardelj z zadovoljstvom sprejel.

Na seji o Vietnamu govorili o Laosu in Kamboži

PARIZ, 2. aprila — Na današnji 61. seji četrte konference o Vietnamu so se govorili o Kamboži in Laosu kot pa o samem Vietnamu. V glavnem so delegacije vodili namestniki. Medtem ko sta predsednika Hanoja in sešane revoliucionarne vlade Južnega Vietnama opozarjala slasti na razkritje vojne konflikta, ki so ga Američani prinesli tudi v Kambožo in Laos, sta nasprotno ameriški in sešanski predstavniki skušala diskusijo speljati predvsem na ojačanje sodelovanja med ljudmi, ki so najmanj 4000 so-

Za večjo menjavo z Albanijo

Po blagovnih listah naj bi letos izvozili za 3,9 milijona dolarjev

BEOGRAD, 2. apr. (Tanjug). — Danes so v zvezi z gospodarski abornici razpravljali o možnostih za razširitev gospodarskega sodelovanja z Albanijo. Ne sestanku so dali več predlogov za povečanje izmenjave.

Po mnenju naših gospodarstvenikov je tudi Albaniji do tega, da se razširi gospodarsko sodelovanje. O tem bo v kratkem razpravljala tudi mednarodna komisija. Po blagovnih listah naj bi naš letosni izvoz v Albanijo 3,9 milijona dolarjev, doslej so sklenili pogodbe o uvozu za nad milijon dolarjev. Iz Albanije naj bi uvozili blaga v vrednosti 4,2 milijona dolarjev, medtem ko znaša vrednost doslej sklenjenih pogodb o uvozu 2,9 milijona dolarjev. Naš lanski izvoz v Albanijo je dosegel vrednost okrog 3 milijone dolarjev, iz Albanije pa smo uvozili za 2,7 milijona dolarjev blaga.

O varnosti letalskega prometa

MONACO, 2. aprila (Tanjug). Na zasedanju medparlamentarne unije se je v odboru za pravna in parlamentarna vprašanja razvila živahna razprava o varnosti letalskega prometa. Jugoslovanski delegat dr. Joža Vilfan je opozoril na to, da je nujno treba uskladiti mednarodno akcijo za obrambo letalskega prometa in za neoviran letalski promet. Zato vsako obnavljanje tega problema, ki ne upošteva političnih implikacij, zlasti pa nujnosti pravice azila, ki se povezuje s ekstradicijo, pomeni, da se iščejo rešitve, ki bi bila sprejemljiva za vso mednarodno skupnost.

Ob potresu ranjenih 1142 ljudi

GEDIZ, 2. aprila (UPI). — Doslej so »govorili, da je terjal potres« v zahodni Turčiji 1000 stitven in da je rešeno ranjenih 1142 ljudi. — Krajevni funkcionarji so tudi izjavili, da je v neki vasi blizu Gediza umrlo za gripi kakih 10 otrok. Minister za stanovanjstvo in gradnjo Naki-poglu je bil zanihan, da bi na ogroženem področju za vladaala epidemija. Dejal je tudi, da potrebujejo prizadeti ljudje še najmanj 4000 so-

Iz včerajšnje zadnje izdaje V ospredju nuklearne elektrarne

Republiški komite za energetiko o gradnji novih energetskih virov

LJUBLJANA, 1. aprila — Nocoj se je sestel na prvo sejo komite za energetiko republiškega izvršnega sveta pod predsedstvom člana izvršnega sveta inž. Ivana Zupana. Komite bo obravnaval problematiko preskrbe s vsemi energetskimi viri, tako z elektriko, plinom in nuklearno energijo. Svoje delo bo usmeril z vidika dolgoročnih interesov gospodarstva, ki naj bi prišli do izraza tudi v praktični kratkoročni politiki na tem področju. Zato mora ta politika in odločanje temeljiti na strokovnih in znanstvenih analizah in njihovem javnem obravnavanju.

Na dnevnem redu današnje seje je bila obravnavana optimizacija razvoja energetske Slovenije. Sklepe o optimalnem razvoju elektroenergetike je sprejela skupina strokovnjakov na podlagi ocene predloženih elaboratov januarja letos. Elaborate sta izdelala »Elektroinštitut Milan Vidmar« in Ljubljanski inštitut za elektroprivredno v Zagrebu. Pri elaboratu Elektroinštituta so sodelovali še nekateri inštituti iz Ljubljane. Analizirane so bile različne kombinacije za izgradnjo, da bi ugotovili najboljše perspektivno strukturo proizvodnje električne energije. Rezultati so pokazali, da so najbolj ugodne tiste variante, v katerih so vključene nuklearne elektrarne.

V sklepih je rečeno, da je izgradnja nuklearne elektrarne v Sloveniji v prihodnjih nekaj letih nujna iz energetskih razlogov, ker potrebujemo elektriko energije iz konvencionalnim elektrarnam ne bi več mogli kriti. Že v letu 1975 bi bila ekonomična izgradnja nuklearne elektrarne 300 megavati, ki bi jo morali začeti čimprej graditi. Člani komiteja so v razpravi poudarili, da ima Slovenija vse pogoje, da se te gradnje loti tako po svojem gospodarstvenem in znanstveno-tehnološkem potencialu kot po dosedanjih znanstvenih raziskavah na tem področju. Končno razpolaga tudi z ekonomskimi rezervami kakovitne uravnotežene rude. Sprčo svoje geografske lege ima tudi možnost tesnejše energetske povezave z mednarodnim merili. Obstojijo tudi možnosti, da bi nuklearno elektrarno gradili skupaj s SR Hrvaško, o čemer se še dajlo časa vršijo razgovori. Ker je predlog realen, je komite menil, da je treba nadaljevati s raziskovanjem nekaterih odprtih vprašanj in se lotiti drugih priprav za njegovo realizacijo.

Pogovori Rogers-Nixon

WASHINGTON, 1. aprila (Reuter). Ameriški minister za zunanje zadeve Rogers se je danes pogovarjal v Beli hiši s predsednikom Nixonom o položaju v Vietnamu. Menijo, da so bili povod za te pogovore okrepitveni napadi osvobodilnih sil v Južnem Vietnamu in njihov vpliv na Nixonove načrte o umiku ameriških čet iz Vietnama.

Prva presaditev srca v Maroku

RABAT, 1. aprila (TASS). Na neki kliniki v Rabatu so uspeli prvi presaditi srce v Maroku.

Telegrami

VELEPOSILANIKOV OBISK — BEJRUT.

Jugoslovanski veleposlanik v Libanonu Cedomir Cvrlje je obiskal zunanjega ministra Nasima Maždalanija. Pogovarjala sta se o prihodnji konferenci neuvrščenih, o Srednjem vzhodu in drugih vprašanjih.

SPORAZUM — VARSAVA. Med obiskom turškega zunanjega ministra Čaglalanga na Poljskem so podpisali sporazum za leto 1970 o blagovni izmenjavi med obema državama.

NADALJEVANJE POGOVOROV — KAIRO. Južnojemenski obrambni minister je pripotoval na štiridnevni obisk v Kairo, kjer bo nadaljeval pogovore, ki jih je začel minul teden južnojemenski premier Muha-med Ali Hattam.

GROZNJA — BUENOS AIRES. Tajna organizacija skrajne desnice »Manos je zagrozila, da bo pogoltna v vrak veleposlanstvo SZ v Buenos Aires ali katero drugo sovjetsko diplomatsko predstavništvo v Argentini, če sovjetski diplomat Pivovarov v 48 urah ne bo zapustil te države. Trdi namreč, da vodi Pivovarov dejavnost sovjetske obveščevalne službe v Argentini.

FINANCNI NADZOR — SOFIJA. Bolgarska vlada je sprejela sklep o uvedbi osrednjega državnega finančnega nadzorstva, vendar bodo ohranili dosedanj sistem finančnega nadzorstva pri ministrstvih in drugih resorih, toda v skrajnem kadrovskem sestavu. To je eden izmed ukrepov za intenzifikacijo bolgarskega gospodarstva.

ZAVRNJENO POSREDOVANJE — NEW DELHI. Indija je zavrnila zahtevo ZDA in vlade v Phnom Penhu, da bi posedovala pri osvoboditvi ameriške ladje, ki je zdaj v kambodžanskih vodah. Ta ladja je bila ugrabljena na nekaj dni pred odstranitvijo princa Sihanuka.

OBTOŽBA — RIO DE JANEIRO. Čilski vojaški tožilec je obtožil rezervnega generala Otasia Cambosa zaradi podpihovanja k uporu in ogrožanju zakonite ustavne ureditve. S tem je končana preiskava proti voditeljem nespelega vojaškega udara, ki so jih aretirali pred tednom dni.

NADZORNIKI STAVKAJO — WASHINGTON. Nadzorniki prometa na ameriških letališčih se vedno stavkajo. Stavka se je

začela pred osmimi dnevi sprčo zahteve po zaposlitvi več ljudi in boljši opreml. Komercialni poleti sicer niso uklenjeni, vendar povzročajo velike zamude in precejšnje škodo.

SODELOVANJE — DAMASK. Sirski minister za kmetijstvo in zunanjo trgovino Abdel Halim Kadam je odpoval v Moskvo, da bi podpisal dolgoročni trgovinski sporazum med Sirijo in SZ.

IZPUSCENA BRITANSKA DRZAVLJANKA — HONGKONG. Predstavnik oblasti v Hongkongu je izjavil, da so na Kitajskem izpustili britansko državljanko Constance Martin. Od oktobra lani je priprta v Sanghaju. Baje je na Kitajskem zaprla še osem britanskih državljankov.

NAPAD NA STENOGRFA — SANTO DOMINGO. Osem pripadnikov procastrovskega dominikanskega ljudskega gibanja je napadlo osebnega stenografa predsednika Joaquina Balaguera v njegovi hiši. Stenograf in njegov sin sta bila ranjena. To je samo del kampanje proti Balaguerovi ponovni kandidaturi na prihodnjih predsedniških volitvah.

AZIJSKE NEUVRŠČENE DRŽAVE — NEW DELHI. V celjskem glavnem mestu se bodo kmalu sestali gospodarski strokovnjaki osmih azijskih neuvrščenih držav, da bi proučili možnosti za izboljšanje gospodarskega sodelovanja.

IZMENJAVA MNENJ — DAR ES SA-LAAM. Jugoslovanski veleposlanik v Tanzaniji Milan Knežević je obiskal ministra za zunanje zadeve tanzanijske vlade Mhandoua. V prijateljskem pogovoru sta izmenjala mnenja o nekaterih vprašanjih v zvezi s pripravljanim sestankom neuvrščenih.

Pa se to:

SINGER — BANKA — Zaradi podobnosti imen številnih kreditnih komercialnih in drugih bank, ki delujejo v Beogradu, so nekateri predlagali, da bi podružnico ljubljanske banke poimenovali kar po direktorju, podružnice Actu Singerju v »Singerbanko«. Glede na solidno poslovanje te podružnice, ki si je med večvalci pridobila veliki ugled, menijo, da bi bilo to ime še toliko bolj primerno, ker spominja tudi na nekdanjo po kakovosti znane šivalne stroje tovarne Singer.

SONCE VREK'ENSKO POROČILO LUNA

Prognostična karta za 3. IV. 1970 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura 2. aprila 1970

ob 7. uri		ob 13. uri		
kraji	vreme	°C	vreme	°C
Ljubljana	oblačno	4	sneži	7
Planica	sneži	0	dežuje	1
Brnik	oblačno	-2	dežuje	5
Kredarica	sneži	-9	sneži	-8
Maribor	oblačno	3	dežuje	4
Št. Gradec	oblačno	1	dežuje	3
Celje	megla	1	dežuje	6
Novo mesto	dežuje	2	dežuje	14
Koper	jarno	8	dežuje	17
Bela	jarno	5	poloblačno	14
Ptuj	poloblačno	7	jarno	13
Ilirija	oblačno	11	oblačno	13
Dubrovnik	jarno	11	oblačno	15
Zagreb	oblačno	11	oblačno	15
Beograd	oblačno	6	poloblačno	14
Sarajevo	oblačno	8	oblačno	12
Titograd	poloblačno	9	poloblačno	17
Skopje	dežuje	2	poloblačno	12
Sofija	dežuje	2	dežuje	2
Gradec	megla	1	del s megom	2
Dunaj	oblačno	4	dežuje	14
Beč	jarno	6	dežuje	14
Milano	poloblačno	4	oblačno	6
Genova	jarno	9	oblačno	6
München	oblačno	9	sneži	1
Zürich	jarno	9	snežna ploha	10
Rim	poloblačno	10	oblačno	15
Priz	jarno	1	snež	15
Berlin	poloblačno	1	ploha	15
Stockholm	jarno	3	oblačno	4
Moskva	oblačno	-4	poloblačno	4

SLOVENIJA:

Ponovi in zjutraj sprva oblačno in še padavine, pozneje v nižinah bo del prešel v snež. Čez dan bo spremenljivo oblačno in še posamezni plohe. Na Primorskem bo prišla pihači burja. Nočne temperature okoli 0 v Primorju, 4 na tistih širah okoli 3 v Primorju 10. Izgledi za soboto: Spremenljivo oblačno in še hladno, na Primorskem burja.

JUGOSLAVIJA

Pretežno oblačno, zjutraj v vzhodnih in južnih krajih vmes padavine. Hladneje bo ob severnem in srednjim Jadranu burja.

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Sredozemljem in na Balkanu se podrolje niska z vrhovnega pritiska še poglablja. Ob severnih vetrovih doteka protin iz severozahoda, ki prinaša hladne mestno vreme tudi pri nas.

Snežne razmere v Sloveniji včeraj ob 7. uri

Zlčnica na Veliko planino, 15 novga snega na 130 cm podlage, Slčnica na Krivac, zgor. psta je 30 cm na 180 podlage, Slčnica na Vogel 10 cm priča na 350 cm podlage, Ljubelj — predor, 20. novga na 40 podlage, Zelenci 30 novga na 240 podlage, obratuje prvi del alčnice, Slčnica na Vitranec, 10 cm na 55 podlage, turistični center Gol-te nad Mostem 12 novga na 115 podlage, Pohor-ska vzhajnača 3-nov novga/55 podlage, Planica — Ralce 8-nov, Kranjska gora 10 cm novga na 50 podlage, Dom na Kani 5 cm novga na 330 podlage, ppt. prehodna, Kamnarja 430 cm, Jeser-sko 44 cm, vse omenjene alčnice in vialnice obratujejo.

V nekaj vrstah

PORTOROŽ
Konec iskanja — Med Portorožem in Piranom se ves leto vozijo odpadni material na prostor ob Pivovarni, kjer zasipavajo morje, da se bodo lahko avtomobilisti ustavljali ob cesti in si privoščili počitek ob morju. Prostor je zdaj zasut, potrebno bi ga bilo le še arizirati in nanj navoziti drobno kamenje, ali pa ga asfaltirati.

Nev most — Piransko komunalno podjetje je dogradilo kopalniški most na portoroški pešeni plaži. Neurje je pred nekaj meseci odplavilo starega — lesenega.

PORTOROŽ
Ni več izredov — Pred dnevi so razpravljali, ali naj disko klub ostane ali ne. Nekateri so namreč menili, da vse pogostejše prihaja od izredov in prestopov. Pretekli teden pa v klubu ni bilo nobenega prestopa, tudi kosevci ni nihče razbijal, skratka, potekalo je, da so med disciplinirani širokoumneži, ki so delali nered.

LUCIJA
Trije novi bloki — V Luciji pri Portorožu je več idealnih parcel za graditev stanovanjskih hiš in blokov, zato ni čudno, da mesto tako hitro raste. Pred kratkim je gradbeno podjetje Slovenija začelo graditi tri petnadstropne stanovanjske bloke s 70 modernimi stanovanji. Stanovanja bodo napredaj posameznikom in podjetjem, prvi stanovalci se bodo lahko vselili še konec letošnjega leta.

LOZ
Prispevek za komunalo — Podjetje Kovinoplastika je sklenilo prispevati komunalnemu skladu pri skupščini občine Cerklje na koralne potrebe 0,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. Tako bo podjetje letos prispevalo okoli 90.000 dinarjev.

RAKEK
Glasbena šola — V glasbeno šolo Frana Gogbiča je vpisanih 128 učencev. Klavir se uči 19 učencev, godala 10, pihala in trobila 34, harmoniko 30, kitaro 17, predšolsko glasbeno vzgojo pa obiskuje 18 otrok. Šola ima oddelke na Rakeku, v Cerklji, Starem trgu in Novi vasi. Od leta 1963 je glasbena šola organizirala 260 javnih nastopov.

CERKLJICA
Bogata šolska knjižnica — Knjižnica osnovne šole v Cerklji ima več knjig kot ljudska knjižnica. Trenutno imajo vpisanih 2729 knjig, ki si jih izposojajo učenci in 3347 strokovnih knjig, ki jih uporabljajo učitelji. Redno so naročeni na skoraj vse knjižne zbirke in publicistiko.

Program: preventivna dejavnost

Razprava o delovanju vzgojne posvetovalnice v Kopru

KOPER, 2. aprila — Svet za šolstvo in socialno varstvo skupščine občine Koper se je na današnji seji seznanil s programom razvoja in dela nedavno ustanovljene vzgojne posvetovalnice pri delavski univerzi Ivana Reagenta v Kopru. Posvetovalnica je sicer začela delovati že pred nekaj dnevi, vendar ni imela ne lastnih sredstev ne stalnih kadrov, pomoč zunanjih sodelavcev pa je bila preskromna, da bi mogla svojo dejavnost prenesti na širše območje. Finančni posvetovalnice je dobila letos nekoliko trdnjšo osnovo, ker so ji nekaj sredstev za delo namenili preko temeljne izobraževalne skupnosti in tako upajo, da bodo letos in prihodnje postopoma uspešno stalno namestiti enega pedagogga, kliničnega psihologa, socialnega delavca in pedagoga-defektologa.

V delovnem programu posvetovalnice je poudarek na preventivni dejavnosti. V daljši razpravi je svet sklenil priporočiti občinski skupščini, da zagotovi vzgojni posvetovalnici za prihodnje leto preko temeljne izobraževalne skupnosti sredstev, potrebna za programsko delovanje.

Krvodajalska akcija v Izoli

Prejšnji teden je na transfuzijski postaji v Izoli darovalo kri 70 krvodajalcev iz Izole, Portoroža, Pirana, Sečovelj in iz Kopa. Trinajst krvodajalcev je bilo iz izolskega Delavarskega prostovoljnega gasilskega društva Piran je dalo 7 krvodajalcev, Jestrina Izola 5, Oprema Izola pa 6. Brane Homovec iz Delamarisa je dal kri že štiridesetkrat.

Elektrika še v zadnja naselja

Ajdovščina: polovico denarja bodo zbrali sami vaščani

Čudno se sliši, pa je vendarle res, da so nekatera naselja na Ajdovščini in idrijske občine še vedno brez električne razsvetljave. Prebivalci Vodice, Krizne gore, Hrušice, Kanjega dolina in Mrzlega vrha so navezani na smrdljive petroleje. Tudi če jim materiale razmere to dopuščajo, ne morejo spremljati televizijskih programov, radijskih poročil, ne uporabljati gospodinskih aparatov, ki delujejo na električno energijo.

Kaže pa, da ne bo več dolgo tako. Ajdovščina in idrijska občinska skupščina sta se namreč dogovorili s podjetjem Elektro Gorica, da bo napeljavalo elektriko tudi v omenjene kraje. Ker pa so precej daleč od te postavitve nih vodov, bo treba zbrati precej denarja. Računajo, da bo veljala samo elektrifikacija 34 gospodinjstev v Vodicih, Krizni gori in Hrušici, kar pomeni 600.000 dinarjev. Po sklenjenem sporazumu bodo zbrali sami zainteresirani občani polovico potrebnega denarja, nadaljnjih 60 odstotkov bosta zbrali občinski skupščini, medtem ko bo podjetje Elektro Gorica prispevalo 10 odstotkov potrebnih sredstev.

Upajo, da bo zasvetila elektrika vsaj v nekaterih naseljih še letos.

Zgorelo gospodarsko poslopje

PTUJ, 2. aprila — Včeraj popoldne je v Novi vasi pri Ptuj ugnel uničil gospodarsko poslopje Ivana Vršiča. Skoda je ocenjena približno na 9000 dinarjev. Domnevajo, da je ogenj raznel otrok iz bližnje okolice, ki se je igral z vžgalicami.

Naš pogovor

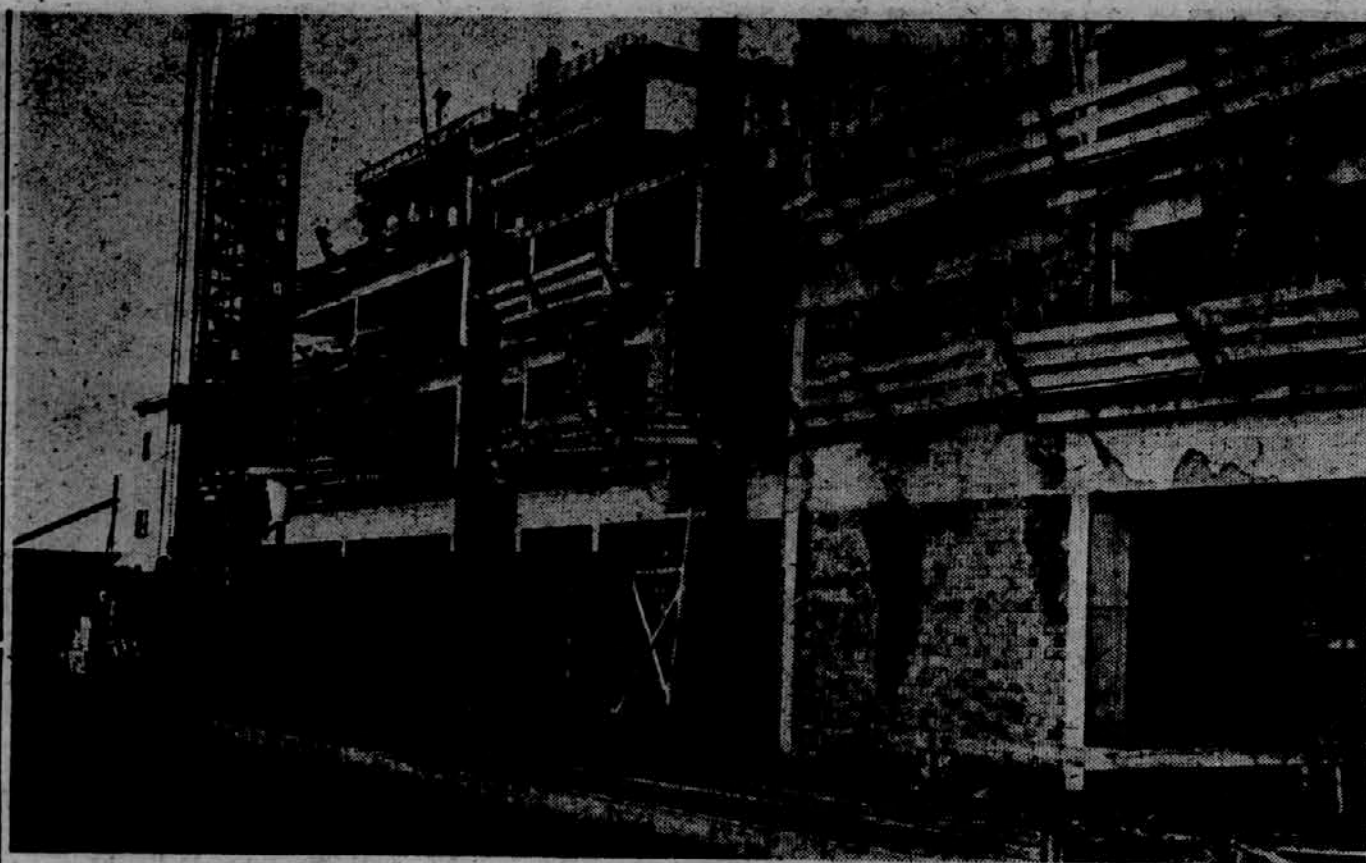
Obrambni pouk v šole

Idrija: več denarja za društva in organizacije, ki so pomembne za ljudsko obrambo — Predlog koordinacijskega odbora pri SZDL

»Kljub temu, da republikanski zakon o šolstvu s svojimi določili še ni uvedel v osnovne šole programa obrambe in zaštite — kar bo obvezno že s prihodnjim šolskim letom — smo v naši občini to že uvedli v letošnjem drugem polletju, je te dni povedal načelnik oddelka za ljudsko obrambo pri občinski skupščini v Idriji Pavel Troha.

»Nedavno smo dva predavatelja biologa in osnovnih šol v Idriji in Spodnji Idriji poslali na tečaj, kjer sta se usposobili za predavanja o obrambi in zaštiti prebivalcev. Od februarja dalje ta predavanja poslušajo učenci sedmih razredov osnovnih šol. Storili smo, kolikor smo zdej mogli. Ker pa doslej še ni bilo urejenega financiranja te novosti smo na zadnji seji sveta za ljudsko obrambo sklenili, da bomo na stroške za predavanja v tem šolskem letu krili iz sredstev sklada za ljudsko obrambo.

»Kako poteka sodelovanje s društvi in organizacijami, ki so pomembne za delo šolske teritorialne obrambe? — »Odgovor je, npr. razpisovanje tečajev, taborišč, organizacije aktivne, stroške organizacije pa precej manj, niti prve niti druge niso dobile denarja iz skladov za društva.

NOVI HOTEL V PIRANU — Na severni strani mesta gradi Transturist škofja Loka nov hotel, ki je sprožil nemalo hude krvi, češ, da bo z njim izničena filigransko ubrana podoba tega dela Pirana.

Foto: J. Mikul

Presenetljivo bogastvo igrač

Izolska Mehanotehnika je v Piranu odprla stalno razstavo svojih izdelkov

PIRAN, 2. apr. Razstava ima trojni namen — komercialni, reklamni, hkrati pa bi radi z njo tudi testirali naš proizvodni program. Tako so povedali predstavniki izolske tovarne igrač Mehanotehnika danes dopoldne novinarjem, ko so jim razkazali stalno razstavo svojih izdelkov v poslopju nekdanje »Jadranske« v Piranu. Okoli 320 kvadratnih metrov prostora so prikazali okoli 1500 svojih izdelkov, razen tega pa še vrsto igrač in izdelkov, za katere pripravljajo proizvodne programe.

»Ko se je Mehanotehnika pred leti zaslula v neugodnem položaju zaradi tega, ker so nekatera zavoljo podjetja uvozila tuje, pogosto manj kakovostne igrače, so se vprašali, kaj storiti: ali zahtevati, naj bi omejili tak dvomljiv uvoz, ali pa se s kvaliteto in ceno uveljaviti na domačem trgu. Odločili so se za drugo. Mehanotehnika pa že zdaj izvažajo okoli 42 odstotkov svojih izdelkov v tujino. Električne vlake, igrače in ne-

katere druge izdelke prodajo v precejšnjih količinah tudi v Ameriko.

Na stalni razstavi so prikazali svoje izdelke, igrače za dojenčke, za predšolske otroke, tehnične igrače in tudi igrače za odrasle. Pravzaprav je kar neverjetno, kaj vse izdelujejo v tem izolskem podjetju — od majhnih lutk najrazličnejših vrst do ropolutke, gugalnih konjčkov, različnih plastičnih sestavljanj, tehničnih igrač, serije različnih električnih vlakov do športnih rekvizitov, žog za kosarstvo itd. S stalno razstavo hočejo opozoriti svoje odjemalce na bogato izbiro izdelkov. Razen za kupce pa bodo razstavo odprli tudi za šolske ekskurzije. Predvsem

pa bodo vabili vzgojitelje predšolskih in šolskih otrok, saj imajo že zdaj stike s številnimi institucijami, ki se ukvarjajo s proučevanjem vzgojne vrednosti igrač.

Zahvalno pismo Mira Kocjana

KOPER, 2. aprila — Predsednik skupščine občine Koper Mira Kocjan je poslal zahvalno pismo vodstvu gasilskih enot in društev v Kopru, Izoli, Piranu, Dekanih, Umagu in Ljubljani, ki so v nedeljo, 29. marca, s hitrim in učinkovitim posegom preprečili, da bi požar v koprski školi povzročil še večjo škodo.

Zahvalno pismo je poslal tudi delavcem Luke, ki so požarvalno sodelovali pri gašenju požara. Podobno pismo so prejeli tudi delavci UJV in postaje milice v Kopru.

Posebno zahvalo pa je predsednik skupščine poslalo tudi komandantu tržakih gasilcev. V njem naglašajo, da je bilo zelo pomembno, da je bilo v tem primeru delo in ciljev gasilcev, ne glede na državno pripadnost.

D. GRCA

GUSTAV GUZEJ

Nove krajevne skupnosti

V ajdovski občini letos 145.000 dinarjev za KS

Občinska skupščina v Ajdovščini je na svoji zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi krajevnih skupnosti v Vipavskem križu, Brjahu, Podkrajju, Skriljah ter na Planini in na Ustju, obenem pa je dala tudi soglasje k njihovim statutom.

Tako je sedem let po uveljavitvi ustavnega načela o krajevni samoupravi končno formalno oblikovano omrežje samoupravnih institucij na območju vse občine. Zakaj še zdaj?

Akcijo za ustanavljanje krajevnih skupnosti so v občini začeli kmalu po sprejetju ustavnega načela. Vendar pa so naleteli v posameznih naseljih na nespornost glede sedežev, oziroma območij, ki naj jih posamezne skupnosti zavzemajo. Tako je bilo tedaj osnovano skupaj le 12 skupnosti, ki pa niso obsegale niti polovico vseh naselij v občini. Vendar je bil bil krivica, če bi razlog za zaostajanje razvoja krajevne samouprave naprtili zaključno obdobjem oziroma interesom posameznih naselij. Tudi v občinski skupščini ter občinskem vodstvu Socialistične zveze je bilo premalo potrpljenja in prizadevanj za pozitivno krajevno samoupravo. Občani so bili

skratka preveč prepričani samini sebi.

Zdi se, da je relativno zaostajanje v razvoju krajevne samouprave negativno vplivalo tudi na urejanje krajevni komunalnih in drugih problemov. Nikogar ni bilo, ki bi mobiliziral pripravljenost občanov za odpravljanje problemov, ki jih najbolj teže. Tam, kjer so svetli skupnosti zastavili, pa je slika že zdaj drugačna. Zlasti sta v tem zanimiva primera Vrhpolja in Vipave. Premalo pa je bilo pomoči tudi iz občinskih virov. Letos so na primer odobrili vsem skupnostim v občini od zahtevanih 400.000 dinarjev le 145.000 dinarjev. Približno tolikšna pa bodo tudi sredstva za vzdrževanje krajevni cest. Če ne bo obdunetše soudeležbe občanov

TOLMIN

Zahvala za pomoč
Za solidarnost in uspešno pomoč pri odstranjevanju posledic snega je skupščina občine Tolmin izrazila javno priznanje in zahvalo krajevni skupnosti za zaščito pred elementarnimi nevarnostmi v Bovcu in Kobarižu, štabom za civilno zaščito v delovnih organizacijah, obmejnih in drugim enotam JLA, članom GRS, tolminskemu obratu Elektro Gorica ter delavcem pošte in cestnega podjetja. Pohvale so prejeli tudi nekateri občani: inž. Martin Urbanc, major JLA Mile Stanimirovič, Alojz Marka, Jože Šmekar, Jože Mikolj, Marjan Eric in inž. Stanko Uršič.

S. J.

Predavanje za sežanske ljubitelje planin

Ob mednarodnem letu varstva narave pripravila planinsko društvo Sežana za soboto, 4. aprila, zanimivo predavanje profesorja Frančka Vogelnika. Sprejeto med cvetenjem, predavanje bo ob spremljavi barvnih diapozitivov imelo poseben poudarek na sežanskih rastlinah, še zlasti tistih, za katere je občinska skupščina izdala odlok o zaščiti.

M. P.

FRANC POTOCNIK

PAVEL TROHA

Foto: A. Pirković

poteka delo prek krajevni skupnosti, saj so ponekod vsi kar precej zadovoljivo uspehi. Sebelje, Otaleš, Novake in Idrijo, med najbolj delovnimi posamezniki pa velja posebej poudariti dva predsednika in sicer Stefana Lapajne iz vasi Dolje in Janka Lapajne iz Spodnje Idrije.

A. PIRKOVIC

Nesreča naših delavcev

Iz bolnišnice so prišli še zadnji trije delavci, ki so se ponesrečili pri Trübenu v Avstriji, ko so se vračali v ZR Nemčijo

DUNAJ, 2. apr. (Tanjug). Bolnišnica v Kalwangu je sporočila, da bodo tri hujše poškodovane jugoslovanske delavce — ranjeni so bili v prometni nesreči, ki se je zgodila v torek zvečer — danes odpustili.

V bolnišnici so 39-letni Josip Matašić, 29-letni Slavko Brezović in 29-letni Franjo Cegar, doma iz Slaljeviča pri Karlovcu. Drugih 15 laže poškodovanih jugoslovanskih delavcev je včeraj, ko so jim nudili zdravniško pomoč, nadaljevalo pot v Stuttgart.

Avtobus, s katerim je potovalo 22 naših delavcev, zaposlenih v Stuttgartu, se je iz Jugoslavije vračal v Stuttgart, v smeri proti Salzburgu. Približno ob 22 uri je avtobus naglo zavil s cestišča, se prevrnil v petmetrski globel in pristal na strehi Nesreča se je zgodila pri kraju Trüben, približno 100 kilometrov od Grada, v smeri proti Salzburgu.

Kljub zmedni, ki je nastala, so se potniki, ki so bili laže poškodovani, rešili iz prevr-

njenega avtobusa in potegnili iz njega tudi hujše poškodovane. Ni znano, zakaj je prišlo do te nesreče, ki bi lahko imela še veliko hujše posledice. Menijo, da so avtobusu, ki ga je vozil 21-letni Josef Descho iz Stuttgarta, odpovedale zavore in da je voznik zaradi tega zavil s cestišča, pri tem pa se je avtobus prevrnil.

Jugoslovanski konzulat v Gradiču se je nemudoma vključil v preiskovalno postopke, da bi zaščitil pravice naših delavcev, ki jim pripadajo glede odškodnine. Obvestili so tudi jugoslovanski konzulat v Stuttgartu, kjer je bilo vozilo zavarovano. Ker se je nesreča zgodila na avstrijskem štaterskem, bo razprava v Gradiču.

Še enkrat:

Klobčič se odvija

UVJ v Mariboru odgovorja na članek, ki je objavljen v včerajšnjem »Delu«

V zvezi s člankom pod naslovom »Klobčič se odvija«, objavljenim dne 2. aprila v delu in številnih drugih jugoslovanskih časopisih, daje UVJ Maribor naslednje pojasnilo:

»Pisec članka Zoran Lenart povezuje z zadevo Hrkač nekatere dogodke v Mariboru in okolici, ki jih je UVJ Maribor obravnavala v preteklosti.

Prvi tak dogodek je v članku omenjen incident na jilgoslovansko-avstrijski meji, ki se je pripetil marca 1963. leta. Ta incident je raziskovalna posebna komisija, ki je ugotovila, da je pripadnik naše obmejne enote resnično prijel begunca na avstrijskem ozemlju in ga privedel nazaj v SFRJ. V nadaljnjem postopku smo zadevo vsestransko preverili, vendar nismo pri pogebu ugotovili nobenega sovražnega ozadja.

Primer prekanega umora v Jareni delavci še danes intenzivno raziskujejo in so doslej zbrali zelo obširno gradivo. V zadevi so preverili veliko inšanc in storili mnogo ukrepov, da bi ublažile odkrili, vendar doslej ne razpolagamo s podatki, ki bi zasleditvi vodili k odkritju storilcev. Do sedaj ugotovljeno na dejstva tudi ne dajejo nobene osnove za zaključek, da so v umor zapleteni naši družbeni ureditvi: sovražne organizacije ali posamezniki.

UVJ je dne 30. septembra lani dejansko sodelovala pri raziskovanju tatvine orožja in municije v eni izmed mariborskih vojašnic. Tatvine so odkrili, našli pa so tudi orožje in municijo. Ugotovili so, da sta tatova vojaka hotela ukradeni predmete prodati. Povezave z določeno sovražno skupino ali posamezniki tudi v tem primeru niso odkrili.

Članek Zorana Lenarta to-

rej ne temelji na objektivno ugotovljenih dejstvih, ampak na samovoljnih domnevah in zaključkih. Takšno pisanje zavaja javnost in je škodljivo za nadaljnjo preiskavo v zadevi, ki še niso končane.

UPRAVA JAVNE VARNOSTI

Ponarejal gradbena dovoljenja

V Kruševcu so zaprli referenta za izdajanje gradbenih dovoljenj

KRUŠEVAC, 2. aprila (Tanjug) — Na ukaz preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Kruševcu so danes zaprli referenta za izdajanje gradbenih dovoljenj in dovoljenj za rušenje in lokacije v skupščini občine Čitavac Djordja Stokasimovića. V preiskovalnem postopku so organ SNZ v Kruševcu ugotovili, da si je Stokasimovič v zadnjih treh in pol letih prisvojil 35.000 dinarjev iz izdajo 250 ponarejenih gradbenih dovoljenj. Stokasimovič je zivel na velikem, imel je svoj avtomobil in se zabaval s pevkami po kavarnah. Plače je imel le 590 dinarjev, ker je 200 dinarjev moral plačevati nekdanji ženi za dva otroke.

Okrožno javno tožilstvo je mnenja, da občina ne bo ukrepala proti občanom, ki so si zgradili hiše z nezakonitimi dovoljenji, saj so prišli do njih po rednem postopku in jih dobili od uradnega občinskega organa.

V Gradini prijeti tihotapca z mamili

PIROT, 2. aprila (Tanjug) — Na obmejnem prehodu Gradini pri Dimitrogradu so carniki odkrili še dva tihotapca z mamili v avtomobilu turškega državljanina Erbasija Akdila, so našli 14 kilogramov hašiša, v rezervni gumiji njegovega rojaka Sukana Erola pa 4 kilograma tega mamila. Razprava proti obema tihotapcem bo v kratkem pred občinskim sodiščem v Dimitrogradu.

ATRAKTIVNI 2-DNEVNI IZLETI S HIDROGLISERJI

POREČ • RIMINI • SAN MARINO

Na vožnji izven teritorialnih voda posluje brezarinska trgovina z inozemskimi pijačami in cigaretami.

1. dan

2. dan

Odhod iz Ljubljane izpred P-mar-keta v Cigaletovi ulici ob 6. uri z avtobusom do Poreča. Ob 11. uri odhod s hidrogliserjem v Rimini. Prosto za individualne ogled-e, večerja, prenočišče.

Zajtrk, Vožnja z avtobusom do San Marina. Ogled mesta. Pov-ratek v Rimini. Kosilo. Ob 15. uri odhod s hidrogliserjem. Prihod v Ljubljano okrog 22. ure.

TERMINI:

maj 1970	junij 1970	Cena izleta 290 din
9.-10.	6.-7.	
16.-17.	13.-14.	
23.-24.	20.-21.	
30.-31.	27.-28.	

globtour

PRIJAVE

INFORMACIJE

SUPERMARKET

telefon 310-655, int. 268, 269

vsak delavnik od 7.30 do 21. ure

V nekaj vrstah

TRBOVLJE

Prevedenja premaga — Zaposliki premagovani — Trbovlje so v marcu nakopali 171.700 ton rjavega premaga. Proizvodnega načrta za to razdobje niso izpolnili — dosegli so ga le v višini 98,7 odstotka.

Obisk v Belgiji — Danes bo v delavskem domu v Trbovljah nastopila kulturno-umetniška skupina Osa Dornado iz Bruggea v Belgiji. V zboru, odprtju in plesni skupini sodeluje nad 100 dečkov v starosti 10–18 let; vodi pa jih dirigent prof. F. Hanouille. Gostje iz Belgije se bodo predstavili tudi ljubljanski in zagrebški občani.

Okrajševanje mesta — Pred trgovskimi poslovanji na Trgu revolucije so prejšnji teden postavili več betonskih korit s opekami.

Obnavljanje — Te dni prenavljajo delavci komunalno obrtnega centra Dom družbenih organizacij.

IZLAKE

Deseti brat — Mladinci tovarne elektroprivredne so uspeli uprisoriti Jurčičevega Desetega brata. Na premieri je bila dvorana, ki sprejme 400 gledalcev, nabito polna, skoraj ravno toliko ljudi pa je moralo oditi domov, ker ni bilo dovolj prostora. Gostovali so že štirikrat: na Isalahih, Podkumu, Sengotardu in na Mlinah. Dvorane so bila povsod polne.

LITIJA

Elektrifikacija — Nekaj krajev v občini, med njimi Jastrebnik, Ščit, Vrta in Leskovicah se namojo elektrike, v nekaterih vaseh pa zahtevajo obnovo električnega omrežja.

SMARTNO PRI LITJI

Gostovanje — V nedeljo bo gostovalo tu kulturno-umetniško društvo France Prešerna iz Trnovca z opereto Pri belem konjku. Predstava bo ob treh popoldnevih v srednjem domu.

KAMNIK

Asfalta ni veliko — V občini je okoli 68 kilometrov cest drugega in tretjega reda, od tega jih je asfaltiranih le 32 kilometrov. Asfaltni trak je daljši vsako leto za okoli 4 kilometre.

Meso je dražje — Podjetje Meso je te dni podražilo telečje in goveje meso. Najdražje je telečje stegno, ki veča 40 dinarjev kilogram, pred prodajitvijo pa so ga prodajali po 24 dinarjev.

Film o Leninu — Aktiv mladih komunistov, ki deluje pri občinski konferenci Zveze komunistov Kamnik, bo ob 100. letnici Leninevega rojstva organiziral filmsko predstavo o Leninu.

Statut pregledujejo — Občinska statutarna komisija ima zadnje dni polne roke dela s pregledovanjem statuta delovnih organizacij. Na zadnji seji občinske skupščine so potrdili statute podjetij Menina, Sloga in Jarja.

POGREBI DANES

Trbovlje — Janko Krmelj, 57 let, ualuzbenec.

Zagorje — Urška Hauptman, 84 let, gospodinja.

ZASAVJE

Rojstva — Jelka Benko, Zagorje, deklica, Ana Bočko, Hrastnik, dečka, Jožeta Zupan, Zagorje, dečka, Karolina Mikol, Zagorje, dečka, Zora Borštnar, Zagorje, deklica, Darinka Ribič, Poljsnik, deklica, Ivana Vodenik, Zagorje, deklica, Erna Šmit, Dol pri Hrastniku, deklica, Cecilija Tržan, Litija, dečka.

Slaba cesta do Stahovice do Bistrice

Nekateri vozniki motornih vozil ne upoštevajo opozorilnih znakov

Cesta tretjega reda Stahovica-Kamniška Bistrica je pozimi pogosto zaprta za promet. Sneg in deževje, posebno pa pomladanska odjuga večkrat povzročajo, da se na cesti odvalijo velike količine kamena, tako da je promet popolnoma onemogočen. Zaprta cesta povzroča težave posebno obiskovalcem Velike planine in Kamniške Bistrice, saj se tako zgodi, da avtomobus pelje le do Stahovice.

Kljub temu, da je cesta zaprta, pa nekateri vozniki motornih vozil opozorilnih znakov ne upoštevajo in skušajo na vsak način priti do spodnje postaje žičnice. Taki primeri se lahko nesrečno končajo. Pred nedavnim se je na cesti privlačila tako velika skala, da jo bodo morali razstreliti.

Ob modernizaciji ceste do spodnje postaje žičnice je bilo premalo denarja za utrjevanje brežin. Po predračunu podjetja za urejanje hudournikov bi popolna ureditev brežin stala okoli 900.000 dinarjev, vendar toliko denarja ni mogoče zbrati. Morda bi kazalo ugotoviti, ali je na najbolj nevarnih delih ceste, pa tudi za to bi potrebovali vsaj 300.000 dinarjev.

TOMAZ JANČAR

RADOVLJICA

Višja turistična taksa

Občinska skupščina je na zadnji seji sklenila povzpeti turistično takso za goste. Za ta ukrep so se odločili zato, ker so stroški za splošno turistično propagando, turistične prireditve, urejanje krajev in drugo, za kar toliko uporabljajo, v zadnjem času močno narasli, medtem ko takse niso spremenili že od leta 1963.

V coni A bo odslej treba v glavni sezoni odšteti 2, ostali čas pa 1,40 dinarja. Doselej so zaračunavali 1,80 in 1,20 dinarja. V coni B je nova taksa 1,80 in 1,20 (prej 1,50 in 1), v C pa 1,40 in 1 (prej 1,20 in 0,80), medtem ko je v coni D ostala nespremenjena — 1 dinar in 80 par.

Doselej so bili takse oproščeni udeleženci seminarjev, posvetovanj in kongresov. Ker pa je teh prireditev na Bledu, v Bohinju in Radovljici v zadnjem času veliko in ker podjetja sicer svojim članom priznavajo tudi stroške za turistično takso, so se odločili, da bodo oprostitve črtali.

Nove radovljiške takse so usklajene s drugimi večjimi jugoslovanskimi turističnimi središči. Tako na primer znaša v Dubrovniku 2,50 dinarja, v Makarski 2,20, v Opatiji 2, Rovinju 2, Ljubljani pa 3 dinarje.

L. S.

V ŽELEZNIŠKIH UŽIVAJO SADOVE SAMOPRISPEVKA — Že nekaj mesecev uporabljajo v železniških tovarnicah, ki je bila prva pridobitelj, plačana s denarjem iz samoprispevka. Takovnica ni samo za šolske mladi, temveč se v njej razvijajo tudi člani železniških delovnih kolektivov.

Foto: M. Kregar

Peko uspel z modnimi čevlji

Kolektiv tovarne Peko v Trzinu je lani izdelal 1,9 milijona obutve

V trzinški tovarni Peko so lani izdelali 1,9 milijona parov obutve, kar je skoraj za petino več kot leto prej. Celotni dohodek je porastel še nekaj več, sam dohodek pa za slabo desetino. S temi dosežki so zadovoljni, saj so v glavnem boljši, kot so jih predvidevali.

Obseg proizvodnje so po- vsilili predvsem z novimi zmogljivostmi ter večjim številom zaposlenih. V gradbeni objekti, stroje in elektronski računalni center so investirali 7,5 milijona dinarjev, v trgovsko mrežo pa so vložili 2,8 milijona dinarjev. Z 223 novimi delavci so povečali kolektiv za petino. To je za Trzin še toliko bolj pomembno, ker v drugih večjih podjetjih ni toliko prostora za nove zaposlene ali pa ga je celo manj.

V lanskem načrtu so imeli tudi zahtevo, da osvojijo trg predvsem z modnimi, kvalitetnimi in zahtevnejšimi izdelki ter da domačemu trgu postrežejo z enako kolekcijo, kot jo pripravijo za izvoz. Zdan ugotavljajo, da je izpolnitev tega ugodno vplivala na prodajo. To se je še posebno poznalo pri ženski modni obutvi, ki je šla precej bolje v tujino.

Po vrednosti so danim kupcem prodali tri desetine vse obutve. Izvoz za 2,5 milijona dolarjev je bil sicer še za malenkost višji kot leto prej. Pomembno pa je to, da so ga močnejše usmerili na zahodno tržišče, kjer so ga več kot podvojili. Najbolj je

porasla prodaja v ZRN, kjer so se uveljavili s kolekcijo safise.

V Peko posvečajo pozornost tudi trgovski mreži, ki jo iz leta v leto širijo in modernizirajo. Lani so odprli tri nove prodajalne, šest pa so jih preuredili. Coprav jesenske vrste čevljarjem ni bilo najbolj naklonjeno, so prodajo v trgovinah povzeli za 18 odstotkov.

Seveda pa ni bilo brez težav, ki so nekoliko zmanjšale celoten uspeh podjetja.

MEDVODE

Koristna pobuda

Predsedstvo terenske organizacije Zveze mladine Medvode je odločilo, da tudi mladina sama prispeva svoj delež za mladinski klub. Od tovarne Tesnika so dobili bakrene odpadke, katere mladinci in mladine vsak dan od 17. ure dalje prebivajo v prostorih skorajšnjega kluba. Zbrane bakrene odpadke Tesnika odkupuje po štiri dinarje za kilogram in mladi so prepričani, da bodo za opravljen del dobili vsaj tri tisoč dinarjev.

F. R.

Največjo zadržko imajo zaradi pomanjkanja zgornjih delov obutve, kar jim zavira proizvodnjo. Pomagajo si si-

cer s podaljševanjem delovnega časa in kooperacijo z drugimi proizvajalci, kar pa ne zadostja. Predvidevajo, da jih bo teh težav rešil nov obrat, za izdelavo zgornjih delov, ki ga bodo v kratkem odprli v Trbovljah.

L. STRUŽNIK

Izbira kmečkooohcetnega para pred gospodarskim paragrafom

Poskus nakupa para za letošnji kmečko »ohcet« bo obravnavalo okrajno gospodarsko sodišče v Ljubljani

LJUBLJANA, 2. aprila. Pomočnik okrajnega javnega tožilca v Ljubljani Roman Vobič nas je danes obvestil, da je okrajno javno tožilstvo sklenilo vložiti obtožni predlog pri okrajnem gospodarskem sodišču v Ljubljani zoper Gostinsko podjetje Ljubljana, njegovega direktorja Jožeta Berliča in računovodkinjo Marjo Horvat. Gre za zaključek preiskave o nepravilnostih pri izločitvi letošnjega poročnega para za »Kmečko ohcet 70«.

Roman Vobič je še pojasnil, da bo okrajno javno tožilstvo preganjalo obtožene zaradi gospodarskih prekrškov, ki so jih zagrešili po zakonu o sredstvih delovnih organizacij in zakonu o knjigovodstvu delovnih organizacij in ne, kot je bilo morda pri-

čakovati, zaradi kaznivih dejanj zlorabe, ali želje po okrožanju. Torej — da bo mo bil najhujši — bo predlog vseboval naslednje: nenamerno trošenje milijona, starih dinarjev sredstev podjetja in kršenje črke zakona, ki govori o poslovanju z listina-

mi.

FRANC TOMAŽIČ

V četrtke popoldne so v Zagorju ob Savi z vsemi rudarskimi in državnimi častmi pokopali 75-letnega upokojenca Franca Tomažiča. Na zadnji poti so ga pospremili številni delovni ljudje in občani Zagorja ter predstav-ki družbenopolitičnih aktivov zagorske občine. Ob odprtem grobu sta mu v slovo spregovorila sekretar komiteja občinske konference ZKS Mi-los Prosenec in Jože Bračun.

Komisije so tudi mnenja, da bo treba spremeniti odločbo, da bi bila letos v občini najvišja družbena pomoč 350 dinarjev oziroma, da bi povečali družbeno pomoč za polovico. S tem predlogom, bodo krajevne skupnosti seznanile svet za socialno skrbstvo pri občinski skupščini, še preden bo razpravljal o razdelitvi proračunskih sredstev.

P. BURKELJC

Uspešno delo jeseniškega hortikulturnega društva

JESENICE, 2. aprila — Na nedavnem občnem zboru hortikulturnega društva so pregledali delo in uspehe ter se pomenili o prihodnjih nalogah. Člani so v dveletnem delu poskušali poročiti pred- sednika in. Janesa Pšenice. Jeseniško društvo so na nedavnem občnem zboru repu- bliške zveze hortikulturnih društev pohvalili.

Društvo se je od strokovnega izobraževanja članstva razvilo v družbeno pomembnega pobudnika za estetiko ureditve mesta in drugih krajev v občini. Njegovi člani so ob velikem razumevanju občinske skupščine uspe- šno v marsikateri spremenili podoba Jesenic. Za 78 članov društva in za druge občane so uredili tudi lastno trgov- vinko, v kateri prodajajo sa- dake in semena ter vrtnarske pripomočke.

Na občnem zboru so go- vorili predvsem o tem, kako naj bi se bolje vadjevali ja- vne misli in kako bi prite- gnili k sodelovanju čim več mladih. Kljub temu, da je imelo društvo lani le 43.000 dinarjev dohodka, so nekaj denarja prihranili na preure- ditve starega jeseniškega po- kopašča in v gleden vrt z alpsko floro.

T. LIPICER

Nesreča naših delavcev

Iz bolnišnice so prišli še zadnji trije delavci, ki so se pono- srečili pri Trubenu v Avstriji, ko so se vračali v ZR Nemčijo

DUNAJ, 2. apr. (Tanjug). Bolnišnica v Kalwangu je sporočila, da bodo tri hujše poškodovane jugoslovanske delavce — ranjene so bili v prometni nesreči, ki se je zgodila v torek zvečer — danes odpustili.

V bolnišnici so 39-letni Jo- sip Matašić, 29-letni Slavko Brezović in 29-letni Branjo Cegar, doma iz Šišljivca pri

Nespremenjena kazen Peperku

KRANJ, 2. apr. — Okrajno sodišče je danes že drugič obsodilo nekdanjega direktorja kranjskega vodovoda Avgusta Peperko iz Ljubljane. Kazen je ostala nespremenjena — poldrugo leto za- pora pogojno za dve leti.

Peperko je bil zaradi zlorabe svojih pooblastil in urad- nega položaja prvič obsojen še leta 1968. Po pritožbi pa je republiko vrhovno sodišče prvotno sodbo razvelja- vilo in zadevo vrnilo okraj- nemu sodišču v ponovno ob- ravnavo.

Z današnjo sodbo se zade- va Peperko, ki se vleče že skoraj štiri leta, še ni kon- čala. Tako obtoženec kot tu- di glavni tožilec se namreč lahko znova pritožita na re- publiko vrhovno sodišče.

L. S.

Zbil je otroka

IG, 2. aprila — V Igu je včeraj ob 13.20 voznik ose- bnega avtomobila Martin Gr- bec povozil petletnega otroka Branka Drnovška. Otroka je izmenada prišel na cesto. Laže ranjen leži na poliklini- ki.

V. G.

Še enkrat:

Klobčič se odvija

UJV v Mariboru odgovarja na članek, ki je objavljen v včerajšnjem »Delu«

V zvezi s člankom pod naslovom »Klobčič se odvija«, objavljenim dne 2. aprila v delu in številnih drugih jugoslovanskih časopisih, daje UJV Maribor naslednje po- jasnilo:

»Pisec članka Zoran Lenart povezuje z zadevo Hrčak ne- katere dogodke v Mariboru in okolici, ki jih je UJV Ma- ribor obravnavala v preteklo- sti.

Prvi tak dogodek je v član- ku omenjen incident na ju- goslovansko-avstrijski meji, ki se je pripetil marca 1963. leta. Ta incident je raziskova- vala posebna komisija, ki je ugotovila, da je pripadnik na- še obmejne enote resnično prijel begunca na avstrijskem ozemlju in ga privedel nazaj v SFRJ. V nadaljnjem po- stopku smo zadevo vsestran- sko preverili, vendar nismo pri pobegu ugotovili nobene- ga sovražnega ozadja.

Primer predkane umora v Juremili delavca je danes intenzivno raziskujemo in so doslej zbrali zelo obširno gra- divo. V zvezi s tem preverili veliko inštitucij in storil mo- go ukrepov, da bi ubjale odkrili, vendar doslej ne raz- polagamo s podatki, ki bi zanesljivo vodili k odkritju morilcev. Do sedaj ugotovlje- na dejstva tudi ne dajejo no- bene osnove za zaključek, da so v umor zapleteni naši družbeni ureditvi sovražne or- ganizacije ali posamezniki.

UJV je dne 30. septembra lani dejansko sodelovala pri raziskovanju tatvine orožja in municije v eni izmed ma- riborskih vojašnic. Tatvine so odkrili našli pa so tudi o- rožje in municijo. Ugotovili so, da sta tatova vojaka no- tela ukradeni predmete pro- dati. Povezave z določeno so- vržno skupino ali posamez- niki tudi v tem primeru ni- smo odkrili.

Članek Zorana Lenarta to

Napadel je postarja

ZAGREB, 2. aprila (Tan- jug) — Včeraj je 25-letni Ga- brielj K. v središču Zagreba napadel postarja Josipa Cu- ka, ki je raznašal pokojnice. Varnostni organi niso naved- li polnega imena napadca, ker preiskava še ni končana.

Brezdelnež je udaril postar- ja s topim predmetom po- glavi, ta pa je kljub hudim poškodbam začel vpiti »pri- milite tatve«. Napadalec je sku- šal pobegniti, skupina mimo- idočih pa ga je prišla in iz- ročila organom varnostne službe.

Postar je imel v torbi 180 tisoč dinarjev. Proti napadal- cu so uvedli sodni postopek, postar pa se zdravi v zagreb- ški bolnišnici.

rej ne temelji na objektivno ugotovljenih dejstvih, ampak na samovoljnih domnevah in zaključkih. Takšno pisanje za- vaja javnost in je škodljivo za nadaljnjo preiskavo v za- devah, ki še niso končane.

Uprava javne varnosti

MARIBOR

Ponarejal gradbena dovoljenja

V Kruševcu so zaprli re- ferenta za izdajanje gradbenih dovoljenj

KRUŠEVAC, 2. aprila (Tan- jug) — Na ukaz preiskoval- nega sodnika okrajnega so- dišča v Kruševcu so danes aretirali referenta za iz- dajanje gradbenih dovoljenj in sodelavce. V skupščini občine Čičevac, Dordja Stokasimovića. V preiskoval- nem postopku so organi SNV v Kruševcu ugotovili, da si je Stokasimović v zadnjih treh in pol letih prisvojil 35.000 dinarjev z izdajo 250 ponare- jenih gradbenih dovoljenj.

Stokasimović je živel »na velikem, imel je svoj avtomo- bil in se zabaval s pevskimi po kuvarstvu. Plače je imel le 590 dinarjev, ker je 200 dinarjev moral plačevati nek- danji ženi za dva otroka.

Okrajno javno tožilstvo je mnenja, da občina ne bo uk- repala proti občanom, ki so se sgradnje posebej nezakoniti- mi dovoljenji, saj so prišli do njih po rednem postopku in jih dobili od uradnega ob- činskega organa.

V Gradini prišli tihotapca z mamili

PIROT, 2. aprila (Tanjug) — Na obmejnem prehodu Gradina pri Dimitrogradu so cariniki odkrili še dva tihota- pca z mamili. V avtomobilu turškega državljanja Erbašija Akdila so našli 14 kilogramov hasiša, v rezervni gumi nje- govega rojaka Sukana Erola pa 4 kilograma tega mamila. Razprava proti obema tihota- pcam bo v kratkem pred občinskim sodiščem v Dimi- trogradu.

KONCERT LIRE — Nočujo prvo slovensko pevsko društvo, ki je Kamniski priredil koncert v spomin na nedavno umrlega skladatelja Ciri Vremšaka. Umazani glasbeniki, ki je vodil pevski zbor »Lira« od leta 1930 do 1962, torej polnih 42 let, se bodo strojno oddaljili s koncertom, na katerem bodo polni izključno nje- gove umetne in priredbe narodnih pesni. Nekateri med njimi bodo danes v veliki dvorani kipe Dom v Kamni- ku doživljati kratko izvedbo. Istot skladb za nosilski vokal je pripravil njegov sin profesor Sano Vremšak, ki je še občasno rok pevski dirigentski palico. Za koncerte kamniski Lira je med domačini veliki zanimanje, saj je vedno veliko hvalasnih poslušalcev. Na sliki: moški pevski zbor kamniski »Lira« leta 1962. Četrta z leve je Ciri Vremšak.

T. J.

ATRAKTIVNI 2-DNEVNI IZLETI S HIDROGLISERJI

POREČ • RIMINI • SAN MARINO

Na vožnji izven teritorialnih voda posluje brezcarinska tr- govina z inozemskimi pijača- mi in cigaretami.

1. dan
2. dan

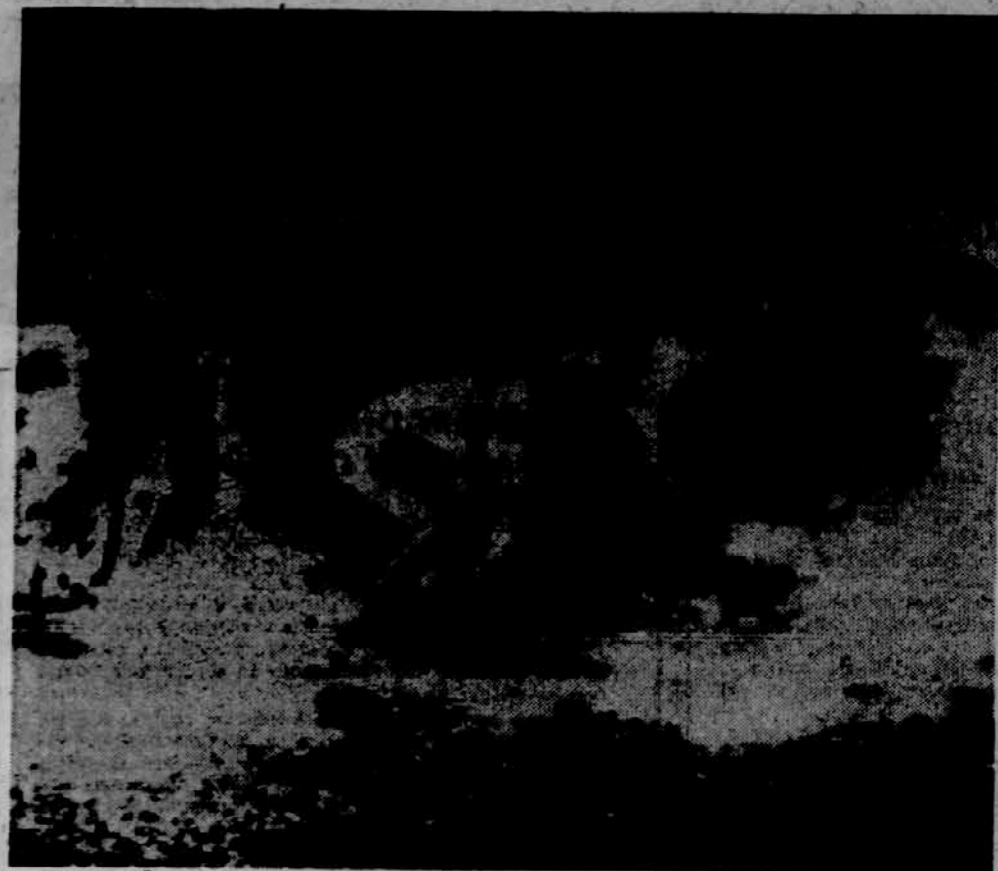
Odhod iz Ljubljane izpred P-mar- keta v Cigaletovi ulici ob 6. uri z avtomobusom do Poreča. Ob 11. uri odhod s hidrogliserjem v Rimi- ni. Prosto za individualne ogle- de, večerja, prenočišče.

Zajtrk. Vožnja z avtomobusom do San Marina. Ogled mesta. Po- vratek v Rimini. Kosilo. Ob 15. uri odhod s hidrogliserjem. Prihod v Ljubljano okrog 22. ure.

TERMINI:
maj 1970: 9.-10., 16.-17., 23.-24., 30.-31.
junij 1970: 6.-7., 13.-14., 20.-21., 27.-28.

Cena izleta 290 din

PRIJAVE INFORMACIJE globtour SUPERMARKET telefon: 310-655, int. 268, 269 vsak delavnik od 7.30 do 21. ure

NEMIRNI BELFAST — Bilanca večeršnjih spopadov v Severni Irski ne dopušta upa, da bi se britanski vojnici lahko kralu umaknili. Ko so razdvajali protestante in katolike, ki so streljali, je bilo ranjenih trideset vojakov in na desetine demonstrantov. Posredovalo je 1000 vojakov. Na sliki: vojnici se krijejo za oklepnim avtomobilom pred zaščitnimi granatami. Telefoto: UPI

RAZSODBA MLADIH BRALCEV — Včera opoldne so v Festivalni dvorani v Ljubljani razpisali rezultate ankete med tekmovalci za bralne značke o najbolj priljubljenih mladinskih knjigah. Med zlate knjige so se letos uvrstili »Ovčar Runce« Angela Cerkvenika, »Mali upornik« Franceta Bevka in »Rdeča pest« Josipa Ribičiča. Na sliki F. Bevka, E. Peroci, Roza Ribičič in A. Cerkvenik. Foto: S. Busić

ZE ČETRTA ZLATA ZA AVSENKE — V torek zvečer je v Münchnu tovarna gramofonskih plošč Telefunken-Decca podelila ansamblu Avsenik četrto zlato ploščo. Na slovesnosti je bil tudi naš konzul Slavko Polić. Včeraj popoldne je ansambl odpotoval na 15-dnevno turnejo v Ameriko, prvi koncert bodo imeli v petek v San Diegu. Foto: E. Hrausky

Brez pravega odgovora

Na včerajšnji konferenci v DSZZ so novinarji izvedeli za bližnji obisk alžirskega zunanjega ministra, oceno Tepavčeve turneje po Aziji in drugo

OD NASE BEOGRAJSKE DOPISNICE

BEOGRAD, 2. apr. Tuji in domači novinarji so na današnji konferenci v državnem sekretariatu za zunanje zadeve izvedeli za skorajšnji obisk alžirskega zunanjega ministra, slišali pozitivno oceno rezultatov Tepavčeve turneje po Aziji. Dano jim je — še vedno pomanjkljivo — pojasnilo o novih turističnih predpisih v CSSR — toda nekatera najbolj zanimiva vprašanja so, žal, ostala brez pravega odgovora.

Dopisnica »Die Presse« je pozvedovala, kakšen je odnos jugoslovanske vlade do Sihanukovega apela pripravljalnemu sestanku neuradnih vlad v Tanzaniji, naj vlade udeležence ne priznajo in ne sodelujejo z novim režimom v Kambožji. Dragoljub Vujica je izjavil, da se ni imel priložnosti poudariti o integralnem besedilu omenjenega Sihanukovega apela.

Dopisnik AFP se je skliceval na poročila s seje pokrajinskega komiteja ZK Kosovo, na kateri so uporabili precej »krepke« izraze v zvezi z albanskim protijugoslovanskim gonjo. Dopisnik je zanimalo ali si je treba to dejstvo razlagati kot dokaz, da se je hkrati s poudarjanjem te gonje, spremenili tudi njen dosedajni karakter. Predstavniki DSZZ je opozorili, da ni pookan, da pojasnjuje delo pokrajinskega komiteja, da pa vendar lahko pripomni, da protijugoslovanski pisanje albanskega tiska nikakor ni v prid grajenju normalnih in dobrih sosedskih odnosov med državama.

Dopisnik AP je vprašal, kdo bo vodil jugoslovansko delegacijo na pripravljanim sestanku v Tanzaniji. Vujica je dejal, da je vlada organizator predlagala, naj bi bil sestanek na ministrski ravni. Toda Mirko Tepavac je še odsojen, zaradi česar se ni odločeno, kakšno bo raven nase delegacije.

Dopisniku Tanjuga je pred-

stavnik DSZZ odgovoril, da se Mirko Tepavac vrača v Beograd opoldne 4. aprila. Rezultati njegove turneje po Aziji pomenijo — kot je dejal — prispevek k razvijanju bilateralnega sodelovanja, kakor tudi prispevek k skupni dejavnosti neuradnih vlad.

Dopisnica »Delas« je preverjala pravilnost pisanja funkcije javnega ministrstva v nekem indonezijskem listu, da je Jugoslavija že privolila v moratorij, ar zadeva vračanje indonezijskih dolgov. Predstavnik DSZZ je izjavil, da sploh ni slišal za omenjeni članek in da je zato zanj merodajna le izjava, ki jo je v zvezi s temi problemi dal v Džakarti državni sekretar za zunanje zadeve.

Dragoljub Vujica je potrdil, da prihaja prihodnji teden na uradni obisk v Jugoslavijo alžirski zunanji minister. Butefliki govori o sodelovanju s Tepavcem bodo zajeli dvostranske odnose, aktualno mednarodno problematiko ter prihodnjo dejavnost neuradnih vlad. Srečanje dveh ministrov pomeni nadaljevanje rednih stikov in izmenjave mnenj med obema državama na visoki, pa celo na najvišji ravni. Vujica je še omenil, da se bo Buteflika predvidoma srečal tudi z drugimi jugoslovanskimi najboljšimi odgovornimi osebnostmi.

Dopisnik »Radia Lausanne« je spraševal, ali je s strani DR Nemčije dano kakšno

pojasnilo v zvezi s prepovedjo novinarju »Politike«, da »pokriva« eritursko srečanje. Predstavnik DSZZ je povedal, da je tukajšnje veleposlanstvo — 7 sporočilo njegovi ustanovi — da jugoslovanski novinarjem dovoljeva na navzočnost v Eriturtu ob srečanju nemških predstavnikov. Vujica je še dodal, »vse nimamo razumevanja za takšno ravnanje s jugoslovanskimi novinarji«.

Kot rečeno, je Dragoljub Vujica dal na današnji novinarski konferenci tudi pojasnilo o naših turističnih odnoseh s CSSR. Povedal je, da je turistično sodelovanje s CSSR del naših celotnih dvostranskih odnosov. Leto-

VIDA HRESCAK

Ugrabitelji zahtevajo talca

Japonsko letalo že tri dni s potniki in posadko v Seulu

SEUL, 2. apr. (Reuter, UPI). Ugrabitelji japonskega letala so objavili, da bodo izpustili vse potnike, če bodo dobili kot talca v letalo enega člana japonske vlade in enega člana parlamenta. Z njima bi študentje nadaljevali pot v Severno Korejo.

Abe, socialistični poslanec v japonskem parlamentu, je prišel danes v Seul, da bi pomagal osvoboditi talce iz ugrabljenega japonskega letala. Ugrabitelji »japonskega letala« so delno zavrnili ponudbo namestnika ministra promet Jamamura, da bi on namesto talcev kot član japonske vlade odpotoval v ugrabitelji v Severno Korejo. Ugrabitelji pa so sporočili, da ne morejo s letala identificirati Jamamura in so zahtevali, naj pride Abe in potrdi, da gre v resnici za namestnika ministra.

Kolikor bi prišlo do predložene zamenjave talcev, bi letalo lahko poletelo iz Seula v Severno Korejo ob zori.

Zadnje vesti

Suvana Fuma za pogovore brez pogojev

Patet Lao predlaga ustavev ameriškega bombardiranja v Laosu

VIENTIAN, 2. aprila (UPI). Laoski premier princ Suvana Fuma je danes izjavil, da se bo Laos odločil za pogovore, ne sme biti za to nobenih pogojev.

To poročilo princa Suvana Fume je dejansko zavrnitev predloga Patet Laa o pogovori, za katere bi bil pogoj ustavev ameriškega bombardiranja v Laosu. »Ne moremo privoliti na ustavev bombardiranja vse dotlej, dokler se ne umaknejo severnovietnamske sile,« je dejal Suvana Fuma v nekim intervjuju in dejal, da bi se mednarodna komisija za nadzorstvo premirja morala bolj angažirati pred začetkom kakršnihkoli pogovorov.

Princ Suvana Fuma je dejal, da bodo njegovi odgovori na predlog Patet Laa, ki so mu ga izročili 22. marca, izročili v začetku prihodnjega tedna stalnemu predstavniku Patet Laa v Vientianu.

Obnovljeni sovjetско-ameriški pogovori

WASHINGTON, 2. aprila (Reuter). Uradno so sporočili, da so v Washingtonu obnovili ameriško-sovjetske pogovore o krizi na Srednjem vzhodu. V zgradbi sovjetskega veleposlanstva sta se večeraj pogovarjala pomočnik sekretarja za zunanje zadeve Josef Sisko in sovjetski veleposlanik Anatolij Dobrinin. Prekinitev teh pogovorov je trajala tri mesece. Prihodnji teden se bodo pogovori nadaljevali.

Kamboški študentje v ZSSR na strani Sihanuka

MOSKVA, 2. aprila (AFP). Kamboški študentje, ki žive v Sovjetski zvezi, so danes sporočili, da so na strani Norodoma Sihanuka in Unije narodov Indokine za skupno borbo proti ameriški imperializmu. Sporočilo kamboških študentov so danes dal tujim dopisnikom v Moskvi.

O sedanjih vlad v Kamboži študentje pravijo, da je to proameriška vlada s kapitalistično usmeritvijo. Opozarjajo tudi, da je Sihanuk delal napake v notranji politiki in da ni uspel preprečiti pooblašanja gospodarskega položaja v državi in spopade med družbenimi razredi. Poudarjajo pa, da je Sihanukova politika miru, neodvisnosti in nevtiralnosti imela podporo največjega dela socialističnih držav in držav tretjega sveta.

O varnosti letalskega prometa

MONACO, 2. aprila (Tanjug). Na zasedanju parlamentarne unije se je v odboru za pravna in parlamentarna vprašanja razvila živahna razprava o varnosti letalskega prometa. Jugoslovanski delegat dr. J. Vilfan je opozoril na to, da je nujno treba uskladiti mednarodno akcijo za ohranitev letalskega prometa. Zato vsako obravnavanje tega problema, ki ne upošteva političnih implikacij, zlasti pa nujnosti pravice azila, ki se povezuje s ekstradikcijo, pomeni, da ne iščejo rešitve, ki bi bila sprejemljiva za vso mednarodno skupnost.

Ribičič sprejel delegacijo kanadskega parlamenta

BEOGRAD, 2. aprila (Tanjug). Predsednik ZIS Mitja Ribičič je sprejel dopoldne delegacijo kanadskega parlamenta in se z njimi pogovarjal o zunanji politiki Jugoslavije in nekaterih ekonomskih problemih.

Bitka je trajala sedem ur in pol

DAMASK, 2. aprila (AFP). Bitka vzdolž sirjsko-izraelske črte premirja, najdaljša in najostrejša na tej fronti od junjske vojne 1967. leta, se je končala šele noč. Boji so trajali sedem ur in pol.

Sirski vojaški predstavnik je sporočil, da je v teh bojih izgubilo življenje ali bilo ranjenih 120 izraelskih vojakov. V teh bojih je po izjavi sirskega predstavnika izgubilo življenje 16 sirskih vojakov, med njimi štirje oficirji, 37 pa je bilo ranjenih.

Vojaški predstavnik v Tel Avivu je priznal, da so izraelske sile prve napadle in dodal, da so sestrelili tri sirska letala, medtem ko so izraelci izgubili eno letalo. V Damasku pa trdijo, da so sestrelili skupaj sedem izraelskih letal, hkrati pa je rečeno, da pogrešajo dvojce sirskih letal.

Brežnjev v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 2. aprila (TASS). V Budimpešti je na proslavo 25-letnice osvoboditve Madžarske danes priselja sovjetska partiska in vlada delegacija, ki jo vodi Leonid Brežnjev.

Posvetovanje v zunanjem ministristvu v Pragi

PRAGA, 2. aprila (Tanjug). Predstavniki jugoslovanskega državnega sekretariata za zunanje zadeve Vukobrić in Velicković sta imela s funkcijarji češkoslovaškega zunanjega ministristva občajne konsultacije. Izmenjali so tudi poglede o aktualnih svetovnih problemih, ki zanimajo obe državi.

Odgovor »Gorenja« na obtožbe Ei Niš

LJUBLJANA, 2. aprila (Tanjug). »Informacija, ki je bila objavljena v današnjem tisku o obtožbi predstavnikov Ei Niš o domnevnem snubljenju kadrov iz niške tovarne s strani »Gorenja« iz Velenja, je navadna aprilska šala,« je izjavil danes direktor tovarne »Gorenje« Ivan Atešček.

V »Gorenju« prav tako poudarjajo, da imajo v tovarni dovolj elektronskih strokovnjakov in da je teh strokovnjakov dovolj tudi v Sloveniji in da nimajo nobenih potreb, da bi jih iskali drugje.

Informacija iz Niša je povzročila ogroženje v tovarni, katere imen razne zahtevne dokaze za to trditve in da v zvezi s obtožbo, ki jo kategorično ocenjujejo kot lažno, sprejme ustrezne ukrepe.

Seja ZK Beograda

BEOGRAD, 2. aprila (Tanjug). Nočjo se je začela prva seja novo izvoljene mestne konferencie ZK Beograda. Referat o aktualnih nalogah beograjskih komunistov je imel sekretar mestnega komiteja Sima Zatezalo. Delo seje spremljajo predsednik CK ZK Srbije Marko Nikšić in predstavniki Zveze komunistov Ljubljane, Novoga Sada, Prištine, Sarajeva, Skopja, Titograda in Zagreba.

Telegrami

VELEPOSILANIKOV OBISK — BEJRUT

Jugoslovanski veleposlanik v Libanonu Cedmil Cvrtić je obiskal zunanjega ministra Nasima Maždalanija. Pogovarjala sta se o prihodnji konferenci neuradnih vlad o Srednjem vzhodu in drugih vprašanjih.

SPORAZUM — VARSAVA

Med obiskom turškega zunanjega ministra Cagajlangila na Poljskem so podpisali sporazum za leto 1970 o blagovni izmenjavi med obema državama.

NADALJEVANJE POGOVOROV — KAIRO

Ro. Južnoslovanski obrambni minister je priporočal na štiridnevni obisk v Kairo, kjer bo nadaljeval pogovore, ki jih je začel minul teden južnoslovanski premier Muhamed Ali Hušaim.

GROZNJA — BUENOS AIRES

Tajna organizacija skrajne desnice »Mano« je zagrozila, da bo poglala v zrak veleposlanstvo SZ v Buenos Airesu ali katero drugo sovjetsko diplomatsko predstavništvo v Argentini, če sovjetski diplomat Pivovarov v 48 urah ne bo zapustil te države. Trdi namreč, da vodi Pivovarov dejavnost sovjetske obveščevalne službe v Argentini.

FINANČNI NADZOR — SOFIJA

Bo. Južnoslovanski predstavnik je sporočil, da je v tej boji izgubilo življenje ali bilo ranjenih 120 izraelskih vojakov. V teh bojih je po izjavi sirskega predstavnika izgubilo življenje 16 sirskih vojakov, med njimi štirje oficirji, 37 pa je bilo ranjenih.

ZAVRNIJO POSREDOVANJE — NEW DELHI

Indija je zavrnila zahtevo ZDA in vlad v Phnom Penhu, da bi posredovala pri osvoboditvi ameriške ladje za prevoz streliva »Kolumbijski orek«, ki je zdaj v kambojskih vodah. Ta ladja je bila ugrabljena nekaj dni pred odstranitvijo princa Sihanuka.

OBTOŽBA — RIO DE JANEIRO

Čiški vojaški tožilec je obtožil rezervnega generala Gorenja zaradi podkupovanja k uporabi in ogrožanju zakonite ustavne ureditve. S tem je končana preiskava proti voditeljem nespešnega vojaškega udara, ki so jih aretirali pred tednom dni.

NADZORNIKI STAVKAJO — WASHINGTON

Nadzorniki prometa na ameriških letališčih se vedno stavkajo. Stavka se je

Pa še to:

SINGER — BANKA

Zaradi podobnosti imen številnih kreditnih komercialnih in drugih bank, ki delujejo v Beogradu, so nekateri predlagali, naj bi podružnico ljubljanske banke podkupovali kar po direktni podružnici Acti Sinterju v Singapur. Glede na solidno poslovanje te podružnice, ki si je med večarčeval pridobila velik ugled, menijo, da bi bilo to ime še toliko bolj primerno, ker spominja tudi na nekdanjo po kakovosti znane šivalne stroje tovarne Singer.

SODELOVANJE — DAMASK

Sirski minister za kmetijstvo in zunanjo trgovino Abdel Halim Kadam je odpotoval v Moskvo, da bi podpisal dolgoročni trgovinski sporazum med Sirijo in SZ.

IZPUSCENA BRITANSKA DRŽAVLJANKA — HONGKONG

Predstavniki oblasti v Hongkongu je izjavil, da so na Kitajskem izpustili britansko državljanjo Constance Martin. Od oktobra lani je priprta v Sanghaju. Baje je na Kitajskem zaprtih še osem britanskih državljanov.

NAPAD NA STENOGRAFA — SANTO DOMINGO

Osem pripadnikov procastrovskega dominikanskega ljudskega gibanja je napadlo osebnega stenografa predsednika Joaquina Balaguera v njegovi hiši. Stenograf in njegov sin sta bila ranjena. To je samo del kampanje proti Balaguerovi ponovni kandidaturi na prihodnjih predsedniških volitvah.

AZIJSKE NEUVRESCENE DRŽAVE — NEW DELHI

V celjskem glavnem mestu se bodo kmalu sestali gospodarski strokovnjaki osmih azijskih neuvrešenih držav, da bi proučili možnosti za izboljšanje gospodarskega sodelovanja.

IZMENJAVA MNEJN — DAR ES SAALAM

Jugoslovanski veleposlanik v Tanzaniji Milan Knežević je obiskal ministra za zunanje zadeve tanzanijske vlade Imanouda. V prijateljskem pogovoru sta izmenjala mnenja o nekaterih vprašanjih v zvezi s pripravljanim sestankom neuradnih vlad.

Sihanuk v Hanoiu

V Phnom Penhu so izpustili 486 političnih zapornikov

PHNOM PENH, 2. apr. (AP, AFP). Vladin predstavnik v Phnom Penhu je danes izjavil, da je odšel na strani Sihanuka trenutno v Hanoiu, kamor je pripotoval iz Pekina minul teden in kjer baje zahteva vojaško pomoč, da bi se vrnil na oblast. Dejal je tudi, da je vlada v Phnom Penhu pripravljena na pogajanja z vlado Severnega Vietnam, vendar da mora priti pobuda iz Hanoi.

Po koncu vlade generala Lon Nola so davi pred poslopjem skupščine izpustili 486 političnih zapornikov, ki so bili v prejšnjem režimu obsojeni od enega do 10 let zapora. Med njimi so bili komunisti in skrajni desničarji. Okoli skupščine se je zbralo nad 2000 ljudi. Ta dogodek so izkoristili za nove napade na princa Sihanuka, o katerem pravijo, da ga je zasedla lastna oblast.

Princ Sihanuk je v nekem pismu zahteval od generalnega sekretarja OZN U Tan-ta, naj ostane rdečo Hanoio, da se vrne v domovino. Pismo je v svetovni organizaciji prazno glede na sedanjí položaj.

Posvet ustavnih sodišč

BEOGRAD, 2. aprila (Tanjug). — Danes so v Beogradu začeli posvet ustavnih sodišč, na katerem razpravljajo o uveljavljanju 15. in 18. ustavnega amandmaja. Na posvetu, ki ga je vodil Blago Jovanović, sodelujejo tudi predstavniki ustavnih sodišč, družbenopolitičnih organizacij in delavne uprave.

Ob potresu ranjenih 1142 ljudi

GEDIZ, 2. aprila (UPI). — Dosele potres v zahodni Turčiji 1080 življenj in da je re-sno ranjenih 1142 ljudi.

Krajevni funkcionarji so tudi izjavili, da je v neki vasi blizu Gediza umrlo za gripo kakih 10 otrok. Minister za stanovanjsko izgradnjo Naki-poglu pa je zanikal, da bi na ogroženem področju za-vladala epidemija. Dejal je tudi, da potrebujejo prizade-li ljudje še najmanj 4000 šotorov.

Neka švicarska ekipa je začela s posebno metodo ugotavljanja, če so pod ruševinami še živi ljudje. Uporabljajo posebni elektronski detektor zvoka. Ugotovili so, da je pod tremi ruševinami v Dedisu še pet živih ljudi. Reševalne ekipe so jih rešile.

NARODNI DELA SO NEZGODNO ZAVAROVANI
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

SONCE
vise 5.37
zaide 18.31

VREMENSKO POROČILO
LUNA
vise 15.22
zaide 15.22

Prognostična karta za 3. IV. 1970 ob 0.7. uri

Vreme in temperatura 2. aprila 1970

Kraj	ob 7 uri	ob 13 uri
Ljubljana	oblačno	4
Planica	sneg	0
Brnik	oblačno	2
Kranjica	sneg	-9
Maribor	oblačno	3
Št. Gradec	oblačno	1
Celje	megla	1
Novo mesto	dežuje	2
Koper	jarno	8
Reka	jarno	5
Ptuj	poloblačno	7
Hvar	oblačno	11
Dubrovnik	jarno	13
Zagreb	oblačno	8
Beograd	oblačno	6
Sarajevo	oblačno	8
Titograd	poloblačno	8
Skopje	dežuje	8
Celovec	dežuje	3
Gradec	megla	1
Dunaj	oblačno	4
Berlin	poloblačno	4
Milano	oblačno	6
Genova	jarno	9
München	oblačno	1
Zürich	sneg	0
Rim	poloblačno	0
Piriz	jarno	1
Berlin	poloblačno	1
Stockholm	jarno	-4
Moskva	oblačno	4

Napoved za danes

SLOVENIJA:
Ponoči in jutraj sprva oblačno in se padavine, ponekod v nizanih delih, prelože v sneg. Čez dan bo spremenljivo oblačno in se posušene plohe. Na Primorskem bo prišla pihati burja. Nočne temperature okoli 0. v Primorju 4. Najvišje dnevne okoli 5. v Primorju 10. Izgledi za soboto: Spremenljivo oblačno in še hladno, na Primorskem burja.

JUGOSLAVIJA
Pretežno oblačno, jutraj v vzhodnih in južnih krajih vmes padavine. Hladne bo, ob severnem in srednjem Jadranu burja.

VREMENSKA SIKA
Nad severnim Sredozemjem in nad Balkanom se področje nizkega zračnega pritiska še poglablja. Ob severnih vetrovih doteka proti Alpam še hladnejši zrak, ki razdruje nestalno vreme tudi pri nas.

d 7 30 do 21 ure

